

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ PROCHEM S.A.**

sporządzone na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

**PROCHEM S.A.
ul. Powązkowska 44C
01-797 Warszawa**

*Grupa Kapitałowa Prochem S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku*

Spis treści do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A.	Str.
1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
3. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Informacja dodatkowa o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości oraz innych informacjach objaśniających	8
1. Noty objaśniające do sprawozdania finansowego	23
2. Inne informacje objaśniające do sprawozdania finansowego	63

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupa Kapitałowej PROCHEM S.A.
Sporządzone na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku**

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Nr noty	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
A k t y w a			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	1	23 814	25 238
Wartości niematerialne	2	508	190
Nieruchomości inwestycyjne	3	11 960	32 960
Akcje i udziały	4	830	830
Akcje i udziały wyceniane metodą praw własności	5	24 000	25 136
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	2 716	1 998
Pozostałe aktywa finansowe	7	17 955	13 609
Aktywa trwałe, razem		81 783	99 961
Aktywa obrotowe			
Zapasy	8	7 071	4 483
Należności handlowe i pozostałe należności	9	83 991	66 534
Pozostałe aktywa finansowe	10	2 799	11 209
Pozostałe aktywa	11	15 197	13 544
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		23 595	6 606
Aktywa obrotowe, razem		132 653	102 376
Aktywa razem		214 436	202 337
P a s y w a			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	12	3 895	3 895
Kapitał z aktualizacji wyceny	13	11 584	11 973
Zyski zatrzymane	14	100 878	97 568
Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej		116 357	113 436
Kapitały niekontrolujące		8 738	9 243
Kapitał własny ogółem		125 095	122 679
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	2 883	2 656
Zobowiązanie z tytułu świadczeń emerytalnych	15	1 854	1 985
Przychody przyszłych okresów	21	-	1 867
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	16	416	376
Zobowiązania długoterminowe, razem		5 153	6 884
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe kredyty bankowe	17	11 772	14 050
Krótkoterminowe pożyczki	18	-	60
Zobowiązania handlowe	19	51 451	31 229
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		1 447	407
Pozostałe zobowiązania	20	8 142	7 809
Przychody przyszłych okresów	21	11 376	19 219
Zobowiązania krótkoterminowe, razem		84 188	72 774
Zobowiązania razem		89 341	79 658
Pasywa razem		214 436	202 337

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Nr noty	Rok 2015	Rok 2014
Przychody ze sprzedaży, w tym :		266 443	176 048
Przychody ze sprzedaży usług	22	257 799	166 370
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	23	8 644	9 678
Koszt własny sprzedaży, w tym :		-241 214	-153 158
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	24	-233 573	-144 309
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-7 641	-8 849
Zysk brutto ze sprzedaży		25 229	22 890
Koszty ogólnego zarządu		-15 574	-16 209
Pozostałe przychody operacyjne	25	1 533	1 496
Pozostałe koszty operacyjne	26	-1 636	-2 305
Zysk z działalności operacyjnej		9 552	5 872
Przychody finansowe	27	961	582
Zysk ze sprzedaży udziałów w jednostkach podporządkowanych		190	-
Koszty finansowe	28	-2 860	-2 657
Udział w zyskach jednostek wycenianych metodą praw własności		-1 136	1 166
Zysk przed opodatkowaniem		6 707	4 963
Podatek dochodowy :	29	2 553	1 685
- część bieżąca		2 954	1 879
- część odroczone		-401	-194
Zysk netto		4 154	3 278

Zysk (strata) netto przypisany :

Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	4 432	3 751
Udziałom niekontrolującym	-278	-473
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	3 895 000	3 895 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł na jedną akcję) przypadający na właścicieli Jednostki Dominującej	1,14	0,96

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Zysk netto	4 154	3 278
Inne całkowite dochody netto	-411	603
<i>Inne całkowite dochody, które zostaną przekwalifikowane na zyski i straty po spełnieniu określonych warunków:</i>	-376	744
Aktualizacja majątku trwałego	9	623
Podatek odroczone od aktualizacji majątku trwałego	-	-108
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki działającej za granicą	-385	229
<i>Inne całkowite dochody, które nie zostaną przekwalifikowane na zyski lub straty:</i>	-35	-141
Straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-39	-174
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	4	33
Całkowite dochody ogółem	3 743	3 881

Całkowity dochód ogółem przypadający :

Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	4 023	4 292
Udziałom niekontrolującym	-280	-411
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	3 895 000	3 895 000
Całkowity dochód na jedną akcję zwykłą (w zł/gr na jedną akcję) przypadający na właścicieli Jednostki Dominującej	1,03	1,10

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny przypisany udziałom niesprawującym kontrolę	Kapitał własny, razem
Rok 2015						
Stan na początek okresu	3 895	11 973	97 568	113 436	9 243	122 679
Zysk (strata) netto danego okresu	-	-	4 432	4 432	-278	4 154
<i>Inne całkowite dochody (netto)</i>	-	-409	-	-409	-2	-411
Całkowite dochody ogółem	-	-409	4 432	4 023	-280	3 743
Wypłata dywidendy	-	-	-1 363	-1 363	-11	-1 374
Odkup akcji własnych w celu umorzenia (Elektromontaż) - zmiana struktury udziału	-	18	60	78	-102	-24
Inne przemieszczenia - m.in., sprzedaż udziałów jednostek zależnych	-	2	181	183	-112	71
Stan na koniec okresu	3 895	11 584	100 878	116 357	8 738	125 095

	Kapitał zakładowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	Kapitał własny przypisany udziałom niesprawującym kontrolę	Kapitał własny, razem
Rok 2014						
Stan na początek okresu	3 895	10 954	92 573	107 422	12 337	119 759
Zysk (strata) netto danego okresu	-	-	3 751	3 751	-473	3 278
<i>Inne całkowite dochody (netto)</i>	-	541	-	541	62	603
Całkowite dochody ogółem	-	541	3 751	4 292	-411	3 881
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-30	-30
Nabycie udziałów w spółce Elektromontaż Kraków S.A. i Prochem zachód sp. z o.o.	-	408	968	1 376	-2 098	-722
Odkup akcji własnych w celu umorzenia (Elektromontaż) - zmiana struktury udziału	-	95	348	443	-525	-82
Inne przemieszczenia - m.in., sprzedaż udziałów jednostek zależnych	-	-25	-72	-97	-30	-127
Stan na koniec okresu	3 895	11 973	97 568	113 436	9 243	122 679

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, jeżeli nie zaznaczono inaczej)

	Nr noty	Rok 2015	Rok 2014
Przeplwy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) brutto		6 707	4 963
Korekty razem		6 554	-5 708
Udział w zyskach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		1 136	-1 166
Amortyzacja	24	2 440	2 336
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		235	375
(Zysk) strata ze zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych		70	-177
Strata z inwestycji		4 130	417
Zmiana stanu rezerw		149	332
Zmiana stanu zapasów		-2 588	4 479
Zmiana stanu należności	31	-15 404	-14 338
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	31	21 556	5 446
Inne korekty (w tym zmiana stanu przychodów przyszłych okresów)		-5 029	-3 412
Środki pieniężne wytworzone w toku działalności operacyjnej		13 261	-745
Zapłacony podatek dochodowy		2 408	2 060
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		10 853	-2 805
Przeplwy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		12 567	586
Zbycie wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości		11 759	348
Z aktywów finansowych, w tym:		808	238
a) w jednostkach powiązanych		-	211
- zbycie aktywów finansowych		-	211
b) w pozostałych jednostkach		808	27
- zbycie aktywów finansowych		566	-
- spłata pożyczki		226	-
- inne wpływy z aktywów finansowych		16	27
Wydatki		-2 005	-8 297
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-1 705	-1 575
Na aktywa finansowe, w tym:		-300	-6 722
a) w jednostkach powiązanych		-	-6 722
- nabycie aktywów finansowych		-	-722
- udzielone pożyczki		-300	-6 000
Środki pieniężne netto (wydane) wygenerowane w działalności inwestycyjnej		10 562	-7 711
Przeplwy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy		9 020	9 816
Zaciągnięty kredyt bankowy		9 002	9 771
Inne wpływy finansowe		18	45
Wydatki		-13 446	-943
Wypłacone dywidendy		-1 398	-112
Splaty kredytów bankowych		-11 280	-193
Splata otrzymanych pożyczek		-60	-
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		-62	-64

Zapłacone odsetki i prowizje	-628	-549
Inne wydatki finansowe	-18	-25
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	-4 426	-8 873
Przepływy pieniężne netto, razem	16 989	-1 643
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	16 989	-1 643
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	6 606	8 249
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	23 595	6 606

Informacja dodatkowa o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości oraz innych informacjach objaśniających do sprawozdania finansowego

1. Utworzenie Jednostki Dominującej i podstawowy przedmiot jej działalności

Spółka Prochem S.A. (zwana dalej „Prochem”, „Spółka”, „Emitent” lub „Jednostka Dominująca”) z siedzibą w Warszawie, ul. Powązkowska 44C. Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000019753. Podstawową działalność Spółki według klasyfikacji PKD 2007 określa symbol 7112Z - działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne. Według klasyfikacji GPW w Warszawie spółka zaliczana jest do sektora budownictwa. Spółka Prochem S.A. jest jednostką dominującą grupy kapitałowej i sporządza odrębne skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Spółka Prochem S.A. powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Przedsiębiorstwa Projektowania i Realizacji Inwestycji Przemysłu Chemicznego „Prochem”. Akt notarialny oraz statut zostały podpisane 1 października 1991 roku. Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

W 2013 roku Jednostka Dominująca rozpoczęła realizację projektu inwestycyjnego „Budowa pod klucz produkcji wysoko oczyszczonej parafiny, olejów, smarów smarująco-chłodzących, mas modelowych z rekonstrukcją kompleksu energetycznego” na terytorium Białorusi. W związku z powyższym na czas realizacji projektu powołano Przedstawicielstwo. Termin działalności Przedstawicielstwa jest ograniczony, tj. do 30 lipca 2016 roku.

2. Organy zarządzające i nadzorujące Emitenta

W skład Zarządu spółki Prochem S.A. na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi następujące osoby:

Jarosław Stępniewski - Prezes Zarządu
Marek Kiersznicki - Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Marczak - Wiceprezes Zarządu

W skład Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wchodzi:

- Marek Garliński – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Steven Tappan – Wiceprzewodniczący
- Andrzej Karczykowski
- Krzysztof Oblój
- Wiesław Kiepiel

3. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w 2015 roku wyniosło 459 etatów a w 2014 roku 503 etaty. Stan zatrudnienia w osobach na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniósł 481 osoby a na dzień 31 grudnia 2014 roku 524 osoby.

4. Opis organizacji grupy kapitałowej, ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji.

W skład Grupy Kapitałowej Prochem S.A. (zwanej „Grupą Kapitałową”, „Grupą”), oprócz danych Jednostki Dominującej wchodzi następujące jednostki zależne bezpośrednio i pośrednio:

Jednostki zależne objęte konsolidacją pełną:

- Prochem Inwestycje Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – zależna bezpośrednio (100,0%);
- PRO-INHUT Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej – zależna pośrednio (93,2%);
- Pro-Organika Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - zależna bezpośrednio (91,4%);
- PREDOM Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu – zależna pośrednio (81,1% udziału w kapitale i zysku, 71,4% udziału w głosach);
- Prochem Zachód Sp. z o.o. z siedzibą w Słubicach - zależna bezpośrednio (80,0%);
- ELPRO Sp. z o.o. Kraków – zależna pośrednio (88,8%, w tym 77,6% udziału w 50% udziale Elektromontażu Kraków);
- Elmont Inwestycje Sp. z o.o. Kraków – zależna pośrednio (88,8%, w tym 77,6% udziału w 50% udziale Elektromontażu Kraków);
- Elektromontaż Kraków S.A. – zależna pośrednio (77,6%), z tego 65,8% udziału w kapitale i prawie głosu posiada spółka Prochem Inwestycje zależna w 100%. Spółka Elektromontaż Kraków S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, które zawiera dane spółki zależnej w 100%: ELMONT-POMIARY Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie oraz dwóch spółek stowarzyszonych ELPRO Sp. z o.o. i Elmont-Inwestycje Sp. z o.o.;
- IRYD Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie –zależna pośrednio 100%;
- ATUTOR Integracja Cyfrowa Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – zależna pośrednio (87,3% udziału posiada spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. zależna w 100%);
- Prochem RPI Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - spółka zależna bezpośrednio i pośrednio w 100%;

Jednostki wspólnie kontrolowane i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

- ITEL Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni – 42,0% udziału (18,7% udziału w prawie głosu i kapitałach posiada bezpośrednio Prochem S.A., a 23,3% posiada Prochem RPI Sp. z o.o. spółka zależna w 100%);
- Irydion Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – 50% udziału.

Jednostki zależne objęte konsolidacją włączone zostały do skonsolidowanego sprawozdania finansowego począwszy od dnia objęcia kontroli do dnia utraty kontroli przez spółkę dominującą, a wspólnie kontrolowane i stowarzyszone od dnia sprawowania wspólnej kontroli i wywierania znaczącego wpływu.

Spółka Predom Projektowanie Sp. z o.o. została wyłączona z konsolidacji. Spółka nie rozpoczęła działalności.

W okresie dwunastu miesięcy 2015 roku spółka zależna Elektromontaż Kraków S.A. dokonała skupu 1 050 szt. akcji własnych w celu umorzenia za łączną kwotę 24 tys. zł. W wyniku skupu akcji własnych w celu umorzenia przez spółkę Elektromontaż Kraków S.A. nastąpiła zmiana struktury udziału. Udział Jednostki Dominującej zwiększył się o 0,3% punktów procentowych.

5. Przyjęte zasady rachunkowości

Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku i analogiczny okres roku porównywalnego sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) i Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (UE) i obowiązywały na dzień 31 grudnia 2015 roku. Zakres sprawozdania finansowego jest zgodny z

Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami).

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem odpowiada wszystkim wymaganiom MSSF przyjętym przez UE i przedstawia rzetelnie i jasno sytuację finansową i majątkową Grupy na dzień 31 grudnia 2015 roku i dane porównawcze na 31 grudnia 2014 roku, a także wyniki tej działalności za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz stwierdza się, że nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Emitenta i jednostki Grupy Kapitałowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, z wyjątkiem:

- gruntów, budynków i budowli, wycenianych według wartości przeszacowanej,
- nieruchomości (gruntów) inwestycyjnych, nieruchomości inwestycyjnych w budowie wycenianych według wartości godziwej.

Działalność operacyjna Emitenta i jednostek Grupy Kapitałowej nie ma charakteru sezonowego ani nie podlega cyklicznym trendom, za wyjątkiem segmentu generalnego wykonawstwa i wynajmu sprzętu budowlanego, które charakteryzują się sezonowością, która powodowana jest w dużej mierze warunkami atmosferycznymi. Czynniki atmosferyczne mają wpływ na wielkość osiągniętego przychodu w tych segmentach. Niższe przychody osiągane są w okresie zimowym, kiedy to warunki pogodowe nie pozwalają na wykonywanie niektórych prac budowlanych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za 2015 rok zawiera dane Przedstawicielstwa działającego na terytorium Białorusi. Przedstawicielstwo prowadzi ewidencję księgową według prawa obowiązującego na Białorusi, i tam też naliczany i płacony jest podatek dochodowy od osób prawnych.

Różnice kursowe powstałe z przeliczenia sprawozdań Przedstawicielstwa ujęto w *Kapitale z aktualizacji wyceny – różnice kursowe z przeliczenia Przedstawicielstwa działającego za granicą*.

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej jest spółka Prochem S.A. Skonsolidowane sprawozdania finansowe dostępne są na stronie www.prochem.com.pl

Zmiany wartości szacunkowych i polityki rachunkowości

Sporządzanie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga użycia pewnych szacunków księgowych i przyjmowania założeń, co do przyszłych zdarzeń. Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmieniają się okoliczności będące podstawą szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia. Przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano te same zasady rachunkowości i te same metody obliczeniowe, które zastosowano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Dokonane oszacowania

Informacje o przyjętych założeniach oraz niepewności związanej z dokonanymi szacunkami zawarte są w następujących notach:

- Nota 1 – Rzeczowe aktywa trwałe: kluczowe założenia stosowane w prognozach zdyskontowanych przepływów;

- Nota 15 – Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych: kluczowe założenia aktuarialne;
- Nota 39 – Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem.

Nowe standardy, interpretacje i zmiany opublikowanych MSSF

Szereg nowych Standardów, zmian do standardów i interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2015 roku i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły w życie dla okresów rocznych zakończonych 31 grudnia 2015 roku oraz Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania w Unii Europejskiej
MSSF 9 Instrumenty finansowe (wraz z aktualizacjami)	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami: wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej. Zmiany w rachunkowości zabezpieczeń.	1 stycznia 2018
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonej.	1 stycznia 2016 (Komisja Europejska podjęła decyzję o niezatwierdzeniu omawianego przejściowego standardu w oczekiwaniu na standard właściwy)
MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Standard dotyczy wszystkich umów zawartych z klientami, z wyjątkiem takich, które wchodzą w zakres innych MSSF (tj. umów leasingu, ubezpieczeniowych i instrumentów finansowych). MSSF 15 ujednotolica wymogi dotyczące ujmowania przychodów.	1 stycznia 2018
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 10 MSSF 12 i MSR 28	Doprecyzowanie zapisów dotyczących ujęcia jednostek inwestycyjnych w konsolidacji.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 1	Zmiany dotyczące wymaganych ujawnień w sprawozdaniach finansowych.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 16 i MSR 38	Doprecyzowanie standardów, iż nie można opierać metody amortyzacji na przychodach, które są generowane przez wykorzystanie danego aktywa.	1 stycznia 2016
MSSF 16 Leasing	Zawiera wytyczne dotyczące leasingu, eliminuje dotychczasowe rozróżnienie pomiędzy leasingem operacyjnym oraz finansowym.	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 27	Zastosowania metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 7	Przedstawienie ujawnień umożliwiających ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej.	1 stycznia 2017
Zmiany do MSR 12	Ujawnienie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat.	1 stycznia 2017
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)	Zestaw poprawek dotyczących: MSSF 5 – zmiany dotyczące metody sprzedaży; MSSF 7 – regulacje dotyczące umów usługowych oraz zastosowanie standardu w śródrocznych sprawozdaniach finansowych; MSR 19 – stopa dyskonta na rynku regionalnym; MSR 34 – dodatkowe wytyczne dotyczące ujawnień w sprawozdaniach śródrocznych.	1 stycznia 2016

Grupa Kapitałowa Prochem S.A. zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lecz nieobowiązujące do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe jednostkowe sprawozdanie finansowe

Nowy standard MSSF 9 Instrumenty finansowe dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa jest w trakcie analizy wpływu nowego standardu. Grupa Kapitałowa nie spodziewa się, aby miał on istotny wpływ na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Nowy standard MSSF 15 ma za zadanie ujednoczyć zasady ustalania przychodów (za wyjątkiem specyficznych przychodów regulowanych w innych MSSF/MSR) oraz wskazać zakres wymaganych ujawnień. Analiza wpływu standardu na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy nie została jeszcze zakończona.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje w walutach obcych początkowo ujmowane są według kursu waluty NBP, obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Pozycje bilansowe aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się według kursu średniego NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski i straty, powstałe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych („zł” lub ”PLN”), które są walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji.

Wynik finansowy oraz sytuację finansową Przedstawicielstwa, przelicza się z zastosowaniem następujących procedur:

- aktywa i pasywa przelicza się po kursie zamknięcia na dzień sporządzenia sprawozdania z sytuacji finansowej,
- przychody i koszty przelicza się po kursie średnim z dnia transakcji, oraz
- powstałe różnice kursowe ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Przyjęte zasady rachunkowości stosowane przez Grupę Kapitałową przedstawione zostały poniżej.

Zasady konsolidacji

1. Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Prochem zastosowano następujące procedury:
 - dane jednostek zależnych ujęto w sprawozdaniu finansowym metodą pełną, polegającą na łączeniu sprawozdań finansowych jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów,

- udziały w jednostkach stowarzyszonych wyceniono w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, a w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w cenie nabycia. Cena nabycia zawiera koszty transakcji.
2. Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.
 3. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednoczone z zasadami przyjętymi przez Grupę.
 4. Wartość firmy jednostek podporządkowanych jest nadwyżką ceny nabycia składników majątku finansowego objętych przez jednostkę dominującą nad wartością godziwą aktywów netto jednostki podporządkowanej, proporcjonalnie do nabytego udziału w kapitale własnym tej jednostki. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych jest nadwyżką wartości godziwej aktywów netto jednostki podporządkowanej nad ceną nabycia składników majątku finansowego poniesioną przez jednostkę dominującą, proporcjonalnie do nabytego udziału w kapitale własnym tej jednostki. Na dzień nabycia jednostki zależnej i stowarzyszonej (objęcia kontroli), aktywa, pasywa i zobowiązania warunkowe spółki zależnej wyceniane są w wartości godziwej.
 5. W momencie utraty kontroli (np. sprzedaży), Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli.
 6. Udziały udziałowców niekontrolujących wykazywane są według przypadającej na nie wartości nawet, jeśli skutkuje to powstaniem ujemnego salda udziałów niekontrolujących.
 7. Grupa Prochem S.A. traktuje transakcje z udziałowcami niekontrolującymi tak jak transakcje z podmiotami zewnętrznymi.
 8. Zyski lub straty powstałe ze sprzedaży udziałów udziałowcom niekontrolującym są prezentowane w kapitałach własnych.
 9. Za jednostki stowarzyszone uznawane są jednostki, w których Prochem posiada pomiędzy 20% a 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących lub też w inny sposób może wywierać znaczący wpływ na ich politykę finansową i operacyjną. Za jednostki współkontrolowane uznawane są jednostki, w których Prochem S.A. posiada 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.
 10. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych rozlicza się metodą praw własności i początkowo ujmuje według ceny nabycia. Udział w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej i współkontrolowanej wykazuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku, gdy udział w stracie jednostki stowarzyszonej i współkontrolowanej jest równy bądź przewyższa udział Grupy Prochem w tej jednostce, to Grupa nie rozpoznaje dalszych strat, chyba, że się do tego zobowiązała. Niezrealizowane zyski pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną są eliminowane do poziomu udziału Grupy w jednostce.
 11. Cena nabycia udziałów w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych podlega korektom o wszelkie skutki zmian wartości godziwej aktywów netto, przypadające na wartość posiadanego udziału od chwili nabycia do daty sprawozdania finansowego oraz skutki stwierdzonej utraty wartości.
 12. Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego dokonuje się niżej wymienionych korekt i wyłączeń:
 - W zakresie wyłączeń:
 1. posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów (akcji) z kapitałem własnym na moment objęcia kontroli jednostek zależnych,
 2. wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
 3. przychodów i kosztów z tytułu wzajemnych operacji kupna i sprzedaży w grupie kapitałowej,
 4. dywidend naliczonych lub wypłaconych przez jednostki podporządkowane jednostce dominującej i innym jednostkom, objętym konsolidacją.

- W zakresie korekt:
 1. zysków lub strat powstałych w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które Grupa zamierza wykorzystywać w swojej działalności w okresie dłuższym niż jeden rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo wycenia się w według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Zasady wyceny następującej po początkowym ujęciu:

- Grunty, budynki i budowle wykazane są w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, ustalonej przez rzeczoznawców, pomniejszonej o kwotę późniejszej zakumulowanej amortyzacji i późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa ustalana jest przez rzeczoznawców regularnie co dwa lata.
- Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, powiększonej o ewentualne koszty ulepszeń, a pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zwiększenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest w innych całkowitych dochodach i wykazywane w łącznej kwocie w kapitale własnym – *Kapitał z aktualizacji wyceny*, jako nadwyżka z przeszacowania, za wyjątkiem sytuacji, gdy podwyższenie wartości odwraca wcześniejszy odpis dla tej samej pozycji ujęty w rachunku zysków i strat. Obniżenie wartości wynikające z przeszacowania gruntów, budynków i budowli ujmowane jest jako koszt okresu w wysokości przewyższającej kwotę wcześniejszej wyceny tego składnika aktywów ujętej w innych całkowitych dochodach. Zmniejszenie wynikające z przeszacowania ujmowane w innych całkowitych dochodach zmniejsza łączną nadwyżkę z przeszacowania ujętą w kapitale własnym.

Wartość rzeczowych aktywów trwałych przeznaczonych do likwidacji, wycofanych z używania na skutek zmiany technologii lub innych przyczyn, aktualizuje się poprzez dokonanie odpisu aktualizującego jego wartość. Odpis aktualizujący zaliczany jest w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe ponoszone w terminie późniejszym ujmowane są w ich wartości bilansowej, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki, a koszt ten można wiarygodnie zmierzyć. Wszystkie pozostałe koszty napraw i konserwacji rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w kosztach okresu, w których zostały poniesione.

Zyski i starty ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych ustalane są przez porównanie przychodów ze sprzedaży z wartością bilansową danego środka trwałego i ujmowane w rachunku zysków i strat. Rzeczowe aktywa trwałe są amortyzowane od chwili, gdy są dostępne do użytkowania. Odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) od rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres użytkowania składnika aktywów. Stosowana jest metoda liniowa.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres bieżący i okresy porównywalne do amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych Grupa przyjęła poniższe okresy użytkowania:

- | | |
|--|-----------|
| • Budynki i budowle | 10-40 lat |
| • Urządzenia techniczne | 5-12 lat |
| • Środki transportu | 5 lat |
| • Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie | 5-10 lat |

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji jest weryfikowana na koniec każdego roku sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

Grunty własne nie podlegają amortyzacji.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie powstające dla celów prowadzonej działalności operacyjnej, jak również dla celów jeszcze nie określonych, prezentowane są w sprawozdaniu finansowym po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia obejmuje wszelkie opłaty oraz koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z przejętymi zasadami rachunkowości.

Rzeczowe aktywa trwałe poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla rzeczowych aktywów trwałych w budowie w okresie realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Składnik wartości niematerialnych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne, poza wartością firmy są amortyzowane. Odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) wartości niematerialnych dokonuje się drogą systematycznego, planowego rozłożenia wartości początkowej na ustalony okres użytkowania składnika aktywów. Stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres bieżący i okresy porównywalne do amortyzacji wartości niematerialnych Grupa przyjęła okresy użytkowania 3-10 lat.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji jest weryfikowana na koniec każdego roku sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana w bieżącym i kolejnych okresach.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości. Skutki utraty wartości odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), którą Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana w działalności operacyjnej,
- przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności inwestycyjnej.

Nieruchomościami inwestycyjnymi są również nieruchomości w trakcie budowy lub dostosowywania, które mają być w przyszłości użytkowane jako nieruchomości inwestycyjne. Zyski lub straty powstałe na sprzedaży/likwidacji nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Nieruchomości inwestycyjne początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wycenia się w wartości godziwej określonej w modelu wartości godziwej i w MSSF13 *Wycena wartości godziwej*. Sposób wyceny obowiązuje dla wszystkich nieruchomości inwestycyjnych, chyba, że niektóre nieruchomości inwestycyjne nie będą mogły być wyceniane według tej metody – wtedy stosuje się podejście kosztowe do momentu sprzedaży nieruchomości.

Zysk lub strata ze zmiany wartości godziwej nieruchomości ujmowana jest w wyniku za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Zmiana w klasyfikacji, tj. przeniesienia z lub do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko w przypadku kiedy nastąpiła zmiana sposobu ich użytkowania, np.:

- rozpoczęcie użytkowania przez właściciela - przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych do środków trwałych,
- zakończenie użytkowania przez właściciela – przeniesienie ze środków trwałych do nieruchomości inwestycyjnych,
- rozpoczęcie dostosowywania nieruchomości do sprzedaży – przeniesienie z nieruchomości do zapasów,
- oddanie nieruchomości stronie trzeciej w leasing operacyjny – w przypadku przeniesienia z zapasów do nieruchomości inwestycyjnych.

Kosztem nieruchomości inwestycyjnej przenoszonej do środków trwałych lub zapasów jest jej wartość godziwa w dacie zmiany sposobu użytkowania.

Różnica pomiędzy wartością godziwą a wartością bilansową powstałą w momencie przeniesienia do nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej:

- środków trwałych - rozliczana jest jak przeszacowanie wg MSR 16,
- zapasów - ujmowana jest jako zysk/ strata okresu,
- zakończenie budowy lub dostosowania we własnym zakresie nieruchomości inwestycyjnej - jako zysk/strata okresu.

Wartość godziwa wg standardu MSSF 13 to cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny. Wycena wartości godziwej odnosi się do konkretnego składnika aktywów. Zatem przy wycenie wartości godziwej należy uwzględnić cechy składnika aktywów, jeżeli uczestnicy rynku uwzględniliby takie cechy przy ustalaniu ceny danego składnika aktywów na dzień wyceny. Cechy te obejmują na przykład:

- stan i lokalizację,
- ewentualne ograniczenia zbycia lub użycia.

Wpływ poszczególnych cech będzie różnił się w zależności od tego, w jaki sposób cechy te uwzględniają uczestnicy rynku.

Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja zbycia aktywów odbywa się:
- na rynku głównym dla danego składnika aktywów,
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów. Rynek najkorzystniejszy to rynek maksymalizujący kwotę, którą otrzymałby sprzedający składnik aktywów, po uwzględnieniu kosztów transakcyjnych i kosztów transportu.

Standard wymaga klasyfikacji wyceny wartości godziwej w zależności od rodzaju informacji pozyskanych na potrzeby wyceny zgodnie z poniższą hierarchią:

- Poziom 1: notowane ceny giełdowe oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, dostępne na dzień wyceny.
- Poziom 2: dane wejściowe niestanowiące cen z Poziomu 1, ale są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: dane nieobserwowalne.

MSSF 13 nakłada obowiązek ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Zakres wymaganych ujawnień uzależniony jest od rodzaju wyceny wartości godziwej (tj. czy jest ujęty w sprawozdaniu finansowym czy tylko w informacji dodatkowej) oraz od poziomu, do którego dana wycena została zaklasyfikowana.

Ujawnienia wynikające z MSSF 13 dotyczące modelu wartości godziwej dotyczą:

- Uzgodnienie wartości godziwej z początku okresu a jej wartością na koniec okresu.
- Poziomu w trójpoziomowej hierarchii wartości godziwej. Dla nieruchomości inwestycyjnych będzie to poziom 2 lub 3 dla, których wymagane jest:
 - ujawnienie kwoty transferu między poziomami (z uzasadnieniem transferu oraz prezentacją stosowanych przez Grupę zasad określania, czy tego rodzaju zmiana poziomu miała miejsce),

- opis zastosowanych technik wyceny i danych wsadowych,
- przypadki wyceny w wartości godziwej, w których zmieniono techniki wyceny, ujawnienie zmiany i przyczyn jej wprowadzenia.
- Jeżeli najlepsze i w najwyższym stopniu wykorzystanie składnika aktywów niefinansowych różni się od jego faktycznego wykorzystania, należy ujawnić przyczynę odmiennego wykorzystania tego składnika aktywów.
- Informacje umożliwiające uzgodnienie klas aktywów i zobowiązań ujawnionych na poszczególnych poziomach hierarchii wartości godziwej z pozycjami zaprezentowanymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych jednostki dokonuje niezależny rzeczoznawca, który posiada kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy.

W uzasadnionych przypadkach nieruchomości inwestycyjne, których wartość zmienia się co najmniej o 10%, wyceniane są corocznie.

Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Leasing, przy którym zasadniczo całość ryzyka i pożytków z tytułu własności przypada Grupie Prochem S.A. stanowi leasing finansowy. Składniki aktywów będące przedmiotem tego leasingu są ujmowane w sprawozdaniu finansowym w kwocie niższej spośród ustalonych na moment rozpoczęcia użytkowania: wartości godziwej bądź w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Każda opłata leasingowa jest dzielona na część stanowiącą zobowiązanie i część finansową. Zobowiązanie wykazywane jest w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania” z podziałem na część krótkoterminową (płatną do jednego roku) i długoterminową (płatną w okresie dłuższym niż jeden rok). Koszty finansowe wykazywane są w rachunku zysków i strat. Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu finansowego oraz zasady ustalania odpisów z tytułu utraty wartości przez aktywa w leasingu finansowym są spójne z zasadami stosowanymi dla aktywów będących własnością Grupy. Rzeczowe aktywa trwałe stanowiące przedmiot leasingu są amortyzowane przez ekonomiczny okres użytkowania aktywów. Stosuje się metodę liniową amortyzacji.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są w kosztach bieżących metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, do których zaliczamy umowy wynajmu, zgodnie z którymi Grupa zachowuje całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Koszty leasingu ujmowane są w kosztach bieżących, natomiast przychody z tytułu przedmiotu leasingu ujmowane są w przychodach okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów (rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych).

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się gdy:

1. ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego,
2. ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
3. prowadzone są działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Aktywowanie kosztów finansowania zawieszają się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Koszty finansowania zewnętrznego podlegają aktywowaniu do czasu przeznaczenia składnika aktywów do użytkowania lub sprzedaży.

Aktywa obrotowe

Zapasy – w pozycji zapasów wykazuje się materiały, towary, półprodukty i produkcję w toku. Zapasy wyceniane są pierwotnie w cenie nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia, koszcie wytworzenia lub wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z nich jest niższa.

Zapasy towarów i materiałów wolno-rotujących obejmuje się m.in. odpisem aktualizującym tworzonym według indywidualnej oceny ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Rozchód zapasów odbywa się z zastosowaniem metody FIFO- „pierwsze przyszło-pierwsze wyszło”. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty i przychody operacyjne.

Pożyczki udzielone powstają wówczas, gdy jednostka wydaje środki pieniężne bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej. Wycena pożyczek w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Należności ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie otrzyma wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności i ujmuje się go w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową należności a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, lokaty bankowe o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy spełniające wymogi definicji ekwiwalentu pieniężnego. Środki pieniężne wyceniane są w wartości nominalnej.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży są to aktywa spełniające jednocześnie następujące kryteria:

- Zarząd podjął decyzję o sprzedaży,
- zainicjowano aktywne poszukiwanie potencjalnego nabywcy,
- aktywa są dostępne do sprzedaży w obecnym stanie,
- transakcja sprzedaży jest wysoce prawdopodobna i można ją będzie rozliczyć w ciągu 12 miesięcy od podjęcia decyzji o zbyciu,
- cena sprzedaży jest racjonalna w stosunku do bieżącej wartości godziwej,
- prawdopodobieństwo wprowadzenia zmian do planu sprzedaży tych aktywów jest niewielkie.

Zmiana klasyfikacji zostaje odzwierciedlona w tym okresie sprawozdawczym, w którym kryteria klasyfikacji zostały spełnione.

Bezpośrednio przed przekwalifikowaniem do grupy przeznaczonych do sprzedaży lub wydania, aktywa te są ponownie wyceniane zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (z wyłączeniem aktywów finansowych i nieruchomości

inwestycyjnych) ujmuje się w sprawozdaniu finansowym według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

W przypadku wzrostu wartości w okresie późniejszym wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży ujmowany jest przychód, jednak w wartości nie wyższej niż wcześniej ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości. Z chwilą przeznaczenia danego składnika aktywów do sprzedaży zaprzestaje się naliczania amortyzacji.

Wycena aktywów i zobowiązań finansowych

W momencie początkowego ujęcia, Grupa wycenia składnik aktywów lub zobowiązań w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązań finansowych niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej, przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych takie jak: opłaty i prowizje wypłacone doradcom, pośrednikom, opłaty nakładane przez agencje regulacyjne i giełdę oraz podatki. Koszty transakcji nie obejmują natomiast premii lub dyskonta od instrumentów dłużnych, kosztów finansowania, ani też wewnętrznych kosztów administracyjnych, czy kosztów przechowania instrumentów.

Dla potrzeb wyceny na koniec okresu sprawozdawczego, lub na inny moment po początkowym ujęciu, Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do jednej z czterech kategorii:

1. wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
2. inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
3. pożyczki i należności,
4. aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Składnikiem aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik aktywów finansowych, który został wyznaczony przy początkowym ujęciu jako wyceniany według wartości godziwej przez wynik finansowy lub został zakwalifikowany jako przeznaczony do obrotu, gdyż:

- został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie,
- jest częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którym zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków, lub
- jest instrumentem pochodnym (z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do ustalenia terminami płatności lub wymagalności, które Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać je w posiadaniu do upływu terminu wymagalności.

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi, które nie są instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami lub pozostałymi należnościami, inwestycjami utrzymwanymi do terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wycena aktywów finansowych według wartości godziwej

Grupa wycenia aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, w tym instrumenty pochodne będące aktywami oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, nie dokonując pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów.

Wartość godziwą aktywów finansowych ustala się:

- dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku w oparciu o ostatnie notowania dostępne na koniec okresu sprawozdawczego,

- dla instrumentów dłużnych nienotowanych na aktywnym rynku w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,
- dla terminowych instrumentów pochodnych (forward) i kontraktów swap w oparciu o analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe (akcje i udziały), które nie posiadają kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Spółka wycenia według kosztu, tj. w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych, kwalifikowanego jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmują się w wyniku finansowym.

Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmują się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych, które ujmują się w wyniku finansowym. W przypadku dłużnych instrumentów finansowych, odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej są ujmowane w wyniku finansowym.

Wycena aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia pożyczki i pozostałe należności, w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Wycena zobowiązań finansowych według wartości godziwej

Grupa wycenia zobowiązania finansowe zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (obejmujące w szczególności instrumenty pochodne niestanowiące instrumentów zabezpieczających), na ostatni dzień okresu sprawozdawczego lub inny moment po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Niezależnie od cech i celu nabycia, Grupa, w momencie początkowego ujęcia, dokonuje klasyfikacji wybranych zobowiązań finansowych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, gdy prowadzi to do uzyskania bardziej przydatnych informacji. Wartość godziwa zaciągniętego zobowiązania ustalana jest na podstawie bieżącej ceny sprzedaży dla instrumentów notowanych na aktywnym rynku.

W przypadku braku aktywnego rynku, wartość godziwą zobowiązań finansowych ustala się poprzez:

- wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych przeprowadzonych bezpośrednio pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi stronami, lub
- odniesienie do bieżącej wartości godziwej innego instrumentu, który jest niemalże taki sam, lub
- analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Wycena pozostałych zobowiązań finansowych według zamortyzowanego kosztu

Grupa wycenia pozostałe zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Umowy gwarancji finansowych, tj. umowy zobowiązujące Grupę (wystawcę) do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego, niezakwalifikowane jako zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się w wyższej wartości:

- ustalonej zgodnie z zasadami wyceny rezerw,
- wartości początkowej pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Jeśli istnieją obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości pożyczek i pozostałych należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, wówczas Grupa ujmuje odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na podstawie oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się i ujmuje w wyniku finansowym jako przychód.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalony odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości nie podlega odwróceniu.

Jeśli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to skumulowane straty powstałe na skutek wyceny, ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, zgodnie z zasadami wyceny aktywów finansowych, wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w wyniku finansowym. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu aktualizującego ujmuje się w wyniku finansowym.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy, kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży, nie podlega odwróceniu w wyniku finansowym.

Płatności dywidend na rzecz akcjonariuszy Spółki ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Spółki w momencie, w którym podjęto stosowną uchwałę na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki.

Rezerwy – tworzy się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Rezerwy tworzone są wówczas gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Świadczenia pracownicze – Grupa opłaca składki obowiązkowego programu emerytalnego uzależnione od wysokości wypłaconych wynagrodzeń brutto, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Grupa nie posiada innych programów emerytalnych. W celu ustalenia wartości bieżącej przyszłych zobowiązań dotyczących odpraw emerytalnych oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia stosuje się wycenę aktuarialną.

Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy.

Rezerwę na odprawę rentową i emerytalną tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Rezerwę na odprawę emerytalną ujmuje się w rachunku zysków i strat, poza zyskami i stratami aktuarialnymi wynikającymi ze zmiany założeń aktuarialnych (w tym z tytułu zmiany stopy dyskonta) i korekt aktuarialnych ex post, które ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki. Kapitał własny obejmuje:

- Kapitały zakładowy – kapitał akcyjny wykazano w wartości nominalnej wyemitowanych i zarejestrowanych akcji.
- Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje:
 - różnicę z przeszacowania pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony m.in. budynków i budowli oraz gruntów wycenianych w wartości godziwej,
 - kapitał powstały z różnic kursowych - z przeliczenia Przedstawicielstwa działającego za granicą,
 - zyski i straty aktuarialne wynikające ze zmiany założeń aktuarialnych (w tym z tytułu zmiany stopy dyskonta).
- Zyski zatrzymane, które obejmują:
 - Kapitał zapasowy, który jest tworzony z nadwyżek sprzedaży akcji ponad ich wartość nominalną, z odpisów rocznych zysków netto oraz odpisów z wyniku przeszacowania majątku trwałego w latach ubiegłych.
 - Kapitał rezerwowy powstały z zysku przeznaczanego na kapitał.
 - Niepodzielony zysk/stratę z lat ubiegłych oraz zysk/(stratę) roku bieżącego,
 - Wypłacone zaliczki na dywidendy.

Przychody ze sprzedaży obejmują wartość godziwą przychodów ze sprzedaży usług, towarów i materiałów.

Przychody z tytułu wykonywanych umów o usługi budowlane (generalne wykonawstwo) oraz usługi projektowe i inżynierskie ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania usługi. Stopień zaawansowania usługi mierzy się udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

Poprawność wyliczeń stopnia zaawansowania usługi, a także przewidywanych całkowitych kosztów i przychodów z wykonania usługi weryfikowana jest na koniec każdego kwartału.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów ujmuje się w rachunku zysków i strat, gdy Spółka przekazała nabywcy znaczące korzyści wynikające z praw własności do tych aktywów oraz przestała być trwale zaangażowana w zarządzanie przekazanymi aktywami, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli.

Podatek dochodowy – obciążenia podatkowe zawierają bieżące opodatkowanie podatkiem dochodowym od osób prawnych i zmianę stanu rezerw lub aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Bieżące zobowiązania podatkowe ustalane są na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów podatkowych i ustalonego dochodu do opodatkowania. Bieżące zobowiązania podatkowe za okres bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowana jest metodą zobowiązań, z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazana w sprawozdaniu finansowym. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych faktycznie obowiązujących na dzień bilansowy. Różnice przejściowe dotyczą odmiennej wyceny aktywów i zobowiązań dla celów podatkowych i bilansowych.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego ujmuje się jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozpoznaje się również od strat podatkowych możliwych do odliczenia w następnych latach.

6. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Nota 1 - rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	23 779	25 222
- grunty	4 732	4 841
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	16 486	17 280
- urządzenia techniczne i maszyny	906	1 090
- środki transportu	807	1 081
- inne rzeczowe aktywa trwałe	848	930
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	35	16
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	23 814	25 238
Rzeczowe aktywa trwałe - struktura własnościowa	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) własne	11 030	11 735
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym :	12 784	13 503
- leasing	442	834
- najem i dzierżawa	11 790	12 117
- wartość prawa użytkowania wieczystego	552	552
Rzeczowe aktywa trwałe bilansowe, razem	23 814	25 238

Grupa na podstawie umowy z dnia 23 lipca 2004 r. dzierżawi nieruchomość składającą się z 3 budynków o łącznej powierzchni 6 227,5 m², na działce o powierzchni 3 311 m² położonej w Warszawie przy ul. Emilii Plater 18 i Hożej 76/78. Czas trwania umowy, od dnia jej zawarcia, wynosi 30 lat.

Wartość gruntów, budynków i budowli wykazana jest w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, ustalonej przez rzeczoznawców, pomniejszonej o kwotę późniejszej zakumulowanej amortyzacji i późniejszych zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2015 roku została ustalona na poziomie wyceny na dzień 31 grudnia 2014 r., na podstawie wyceny sporządzonej przez niezależnych rzeczoznawców, nie powiązanych z Grupą. Rzeczoznawcy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzania wycen gruntów, budynków i budowli, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Metody wyceny i kluczowe dane nieobserwowalne przedstawiono w poniższej tabeli.

Metoda wyceny	Kluczowe, nieobserwowalne dane wejściowe	Związek między kluczowymi, nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
<i>Podejście porównawcze metodą skorygowanej ceny średniej:</i> Model opiera się na ustaleniu średniej ceny transakcyjnej za 1 m ² powierzchni na podstawie reprezentatywnej próbki zawartych transakcji. Średnia cena została skorygowana o wagi cech rynkowych: atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo, powierzchnia i kształt działki, przeznaczenie, stan prawny gruntu, dojazd do działki.	<ul style="list-style-type: none"> • Średnia cena transakcyjna za 1 m². • Atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo. • Powierzchnia i kształt działki. • Przeznaczenie. • Stan prawny. • Dojazd do działki. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> • średnia cena transakcyjna za m² była wyższa (niższa)
<i>Zdykontowane przepływy pieniężne:</i> Model wyceny opiera się na bieżącej wartości przyszłych przepływów	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom wynajęcia powierzchni: odzwierciedlający stan 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby:

pieniężnych netto, które zostaną wygenerowane z nieruchomości przy uwzględnieniu: poziomu wynajęcia powierzchni. Oczekiwane przepływy pieniężne netto są dyskontowane stopami dyskontowymi uwzględniającymi ryzyko. Inne czynniki uwzględnione w przyjętym średnim czynszu za metr kwadratowy to: atrakcyjność lokalizacji, stan techniczny budynku, standard i funkcjonalność budynku, możliwości dojazdu, parkowania.	aktualnie wynajętej powierzchni. <ul style="list-style-type: none"> Skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe: 7% . 	<ul style="list-style-type: none"> poziom wynajęcia powierzchni był wyższy (niższy); skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe były niższe (wyższe).
---	---	--

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w ciągu roku.

Szczegóły dotyczące gruntów, budynków i budowli oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Grupa	Wartość godziwa na 31.12.2014 r. (w tys. zł)	Wartość godziwa na 31.12.2015r. (w tys. zł)
	Poziom 3	Poziom 3
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	4 841	4 732
Budynki i budowle	17 280	16 486
Razem	22 121	21 218

Rzeczowe aktywa trwale objęte hipoteką zabezpieczającą spłatę kredytów opisano w nocie 18.

Zmiany stanu rzeczowych aktywów trwałych – 2015 rok

	grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwale	rzeczowe aktywa trwale w budowie	Rzeczowe aktywa trwale, razem
Wartość brutto							
Stan na stycznia 2015 roku	5 563	25 402	5 038	3 498	4 493	18	44 012
Zwiększenia (z tytułu)	-	310	425	344	185	19	1 283
- zakup	-	310	425	344	185	19	1 283
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-479	-1 092	-69	-	-1 640
- sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	-221	-	-	-221
- likwidacja rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-19	-	-7	-	-26
- inne przemieszczenia w tym aktywa trwale sprzedanej spółki zależnej	-	-	-460	-871	-62	-	-1 393
Stan na 31 grudnia 2015 roku	5 563	25 712	4 984	2 750	4 609	37	43 655
Umorzenie i utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2015 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	722	8 122	3 948	2 417	3 563	2	18 774
- zwiększenia – amortyzacja za okres	109	1 104	566	331	185	-	2 295
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	-221	-2	-	-223
- zmniejszenia z tytułu likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-19	-	-3	-	-22
inne przemieszczenia , w tym umorzenie aktywów trwałych sprzedanej spółki zależnej	-	-	-417	-584	18	-	-983
Stan na 31 grudnia 2015 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	831	9 226	4 078	1 943	3 761	2	19 841
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2015 roku	4 732	16 486	906	807	848	35	23 814

Dane porównawcze

Zmiany stanu rzeczowego majątku trwałego – 2014 rok

	grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2014 roku	5 491	23 214	6 297	3 288	4 251	72	42 613
Zwiększenia (z tytułu)	123	2 188	480	703	503	-	3 997
- zakup	-	-	480	703	452	-	1 635
- inne przemieszczenia, w tym przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	123	2 188	-	-	51	-	2 362
Zmniejszenia (z tytułu)	-51	-	-1 739	-493	-261	-54	-2 598
- sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-7	-489	-4	-	-500
- likwidacja rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-1 732	-8	-253	-	-1 993
- inne przemieszczenia	-51	-	-	4	-4	-54	-105
Stan na 31 grudnia 2014 roku	5 563	25 402	5 038	3 498	4 493	18	44 012
Umorzenie i utrata wartości							
Stan na 1 stycznia 2014 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	617	5 580	4 867	2 620	3 583	2	17 269
- zwiększenia – amortyzacja za okres	105	905	626	276	241	-	2 153
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-2	-475	-7	-	-484
- zmniejszenia z tytułu likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-1 544	-8	-254	-	-1 806
- inne przemieszczenia, w tym przeszacowanie aktywów trwałych do wartości godziwej	-	1 637	1	4	-	-	1 642
Stan na 31 grudnia 2014 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	722	8 122	3 948	2 417	3 563	2	18 774
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na 31 grudnia 2014 roku	4 841	17 280	1 090	1 081	930	16	25 238

Nota 2 - wartości niematerialne

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym oprogramowanie komputerowe	508	190
Wartości niematerialne razem	508	190
Wartości niematerialne - struktura własnościowa		
własne	508	190
Wartości niematerialne razem	508	190

Zmiany stanu wartości niematerialnych – 2015 rok

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne, razem
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2015 roku	3 226	3 226
Zwiększenia (z tytułu)	465	465
- zakup	465	465
Zmniejszenia (z tytułu)	-245	-245
- likwidacja	-245	-245
Stan na 31 grudnia 2015 roku	3 446	3 446

Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2015 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 036	3 036
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-98	-98
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	145	145
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	-243	-243
Stan na 31 grudnia 2015 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	2 938	2 938
Wartość netto wartości niematerialnych na 31 grudnia 2015 roku	508	508

Dane porównawcze

Zmiany stanu wartości niematerialnych – 2014 rok

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym oprogramowanie komputerowe	Wartości niematerialne, razem
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia 2014 roku	4 122	4 122
Zwiększenia (z tytułu)	70	70
- zakup	70	190
Zmniejszenia (z tytułu)	-966	-966
- likwidacja	-966	-966
Stan na 31 grudnia 2014 roku	3 226	3 226
Umorzenie i utrata wartości		
Stan na 1 stycznia 2014 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 822	3 882
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-786	-786
- zwiększenia (naliczone umorzenie)	180	180
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	-966	-966
Stan na 31 grudnia 2014 roku - skumulowana amortyzacja (umorzenie)	3 036	3 036
Wartość netto wartości niematerialnych na 31 grudnia 2014 roku	190	190

Nota 3 –nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
nieruchomość w budowie	1 122	9 125
budynki i budowle	6 148	6 594
wartość gruntu	4 690	17 241
Nieruchomości inwestycyjne, razem	11 960	32 960

	Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych 2015 rok.	Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych 2014 rok
Nieruchomości inwestycyjne wg tytułów		
Nieruchomości inwestycyjne - grunt		
Stan na bilansie otwarcia	17 241	17 533
- zwiększenia netto z tytułu aktualizacji wyceny do wartości godziwej	-	-292
- zmniejszenia, w tym sprzedaż	-12 551	-
Stan na bilansie zamknięcia	4 690	17 241
Nieruchomości inwestycyjne w budowie		
Stan na bilansie otwarcia	9 125	9 478
- zmiana z tytułu:	-8 003	-
a) sprzedaż	-8 003	-

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

26

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

b) aktualizacji z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	-353
Razem zmiana	-8 003	-353
Stan na bilansie zamknięcia	1 122	9 125
Nieruchomości - budynki i budowle		
Stan na bilansie otwarcia	6 594	6 592
- zmiana stanu z tytułu:	-	-
a) aktualizacji z tytułu wyceny do wartości godziwej	-	2
b) zwiększenia z tytułu nabycia	298	-
c) sprzedaż	-744	-
Razem zmiana	-446	2
Stan na bilansie zamknięcia	6 148	6 594
Nieruchomości inwestycyjne, razem	11 960	32 960

W 2015 roku Grupa zbyła nieruchomość inwestycyjną położoną w Krakowie za cenę należną 16 378 tys. zł (4 000 tys. EUR) wraz z należną prowizją płatną po uzyskaniu przez nabywcę zamiennego pozwolenia na budowę w kwocie 4 263 tys. zł (1 000 tys. EUR). Szczegóły tej transakcji przedstawiają się następująco:

	(w tys. PLN)
Zapłata w formie środków pieniężnych	16 378
Odroczone wpływy ze sprzedaży (nota 7 należności pozostałe otrzymane w marcu 2016 roku)	4 263
Razem	20 641

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazana została na poziomie wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 roku, która została ustalona na podstawie wyceny sporządzonej przez niezależnych rzeczoznawców, niepowiązanych z Grupą. Rzeczoznawcy posiadają kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia wycen nieruchomości inwestycyjnych, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Metody wyceny i kluczowe dane nieobserwowalne przedstawiono w poniższej tabeli:

Metoda wyceny	Kluczowe, nieobserwowalne dane wejściowe	Związek między kluczowymi, nieobserwowalnymi danymi wejściowymi a wartością godziwą
<i>Podejście porównawcze metodą skorygowanej ceny średniej:</i> Model opiera się na ustaleniu średniej ceny transakcyjnej za 1 m ² powierzchni na podstawie reprezentatywnej próbki zawartych transakcji. Średnia cena została skorygowana o wagi cech rynkowych: atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo, powierzchnia i kształt działki, przeznaczenie, stan prawny gruntu, dojazd do działki.	<ul style="list-style-type: none"> • Średnia cena transakcyjna za 1 m². • Atrakcyjność lokalizacji i sąsiedztwo. • Powierzchnia i kształt działki. • Przeznaczenie. • Stan prawny. • Dojazd do działki. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> • średnia cena transakcyjna za m² była wyższa (niższa)
<i>Zdyskontowane przepływy pieniężne:</i> Model wyceny opiera się na bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych netto, które zostaną wygenerowane z nieruchomości przy uwzględnieniu: poziomu wynajęcia powierzchni, okresów beczynszowych, Oczekiwane przepływy pieniężne netto są dyskontowane stopami dyskontowymi uwzględniającymi ryzyko. Inne czynniki uwzględnione w przyjętym średnim czynszu za metr kwadratowy to: atrakcyjność lokalizacji, stan techniczny budynku, standard i funkcjonalność budynku, możliwości dojazdu, parkowania.	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom wynajęcia powierzchni: odzwierciedlający stan aktualnie wynajętej powierzchni • Skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe: 7% -7,5%. • Okresy beczynszowe: brak. 	Oszacowana wartość godziwa nieruchomości uległaby zwiększeniu (uległaby zmniejszeniu) gdyby: <ul style="list-style-type: none"> • poziom wynajęcia powierzchni był wyższy (niższy); • skorygowane o ryzyko stopy dyskontowe były niższe (wyższe); • okresy beczynszowe były krótsze (dłuższe).

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w ciągu roku.

Szczegóły dotyczące nieruchomości inwestycyjnych oraz informacje na temat hierarchii wartości godziwych na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Grupa	Wartość godziwa (w tys. zł)	
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
	Poziom 3	Poziom 3
Grunty, w tym prawo wieczystego użytkowania	4 690	17 241
Budynki i budowle	7 270	15 719
Razem	11 960	32 960

Nie wystąpiły przemieszczenia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3 w ciągu roku.

Nota 4 - akcje i udziały

Akcje i udziały	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
w pozostałych jednostkach	830	830
Akcje i udziały, wartość netto	830	830
odpisy aktualizujące wartość finansowego majątku trwałego	-	-
Akcje i udziały, wartość brutto	830	830
Zmiana stanu akcji i udziałów	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) stan na początek okresu	830	843
b) zmniejszenia z tytułu sprzedaży	-	-13
c) stan na koniec okresu	830	830

Nota 5 - akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności

Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Akcje i udziały - wartość netto	24 000	25 136
Odpisy aktualizujące wartość akcji lub udziałów	400	2 073
Akcje i udziały, wartość brutto	24 400	27 209
Zmiana stanu akcji i udziałów wycenianych metodą praw własności	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	25 136	23 970
- akcje i udziały w cenie nabycia	25 136	23 970
Zwiększenia (z tytułu)	-1 136	1 166
- udział w wyniku roku bieżącego	-1 136	1 166
Stan na koniec okresu netto	24 000	25 136
Odpis aktualizujący	400	2 073
Stan na koniec okresu brutto	24 400	27 209

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość akcji i udziałów w jednostkach wycenianych metodą praw własności	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	2 073	2 073
Zmniejszenia odpisu aktualizującego	-2 073	-
Stan na koniec okresu	-	2 073

W dniu 14 kwietnia 2015 roku na podstawie umowy sprzedaży Grupa zbyła 12 290 szt. akcji spółki TEOMA Spółka Akcyjna w likwidacji. Łączna cena sprzedaży ustalona została na kwotę 122,90 zł.

Irydion Sp. z o. o. jest jedynym wspólnym ustaleniem umownym (jednostką współkontrolowaną), w którym Grupa partycypuje. Jest to spółka, której celem jest budowa budynku biurowego pod nazwą „Astrum Biznes Park” w Warszawie. Spółka nie jest notowana. Grupa zaklasyfikowała swoje udziały w Irydionie jako wspólne przedsięwzięcie.

Grupa współkontrolę sprawuje razem z udziałowcem Look Finansowanie Inwestycji Łukasiewicz i Wspólnicy spółka jawna (zwana Look), po 50% każdy z udziałowców. Każdy ze wspólników ma po dwóch przedstawicieli w Radzie Nadzorczej.

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych

Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	K
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot działalności przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, z stowarzyszenia, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	zastosowana metoda konsolidacji/wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji/wycenie metodą praw własności	data objęcia kontroli / współkontrol i / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizacyjne wartości (razem)	wartość bilansowa akcji/udziałów	procent posiadanego kapitału zakładowego (bezpośrednio i pośrednio)	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu (bezpośrednio i pośrednio)
1	PROCHEM INWESTYCJE Sp. z o.o.	Warszawa	doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	zależna	pełna	22.06.1992	2 999	-	2 999	100,0%	100,0%
2	PREDOM Sp. z o.o.	Wrocław	projektowanie budowlane, urbanistyczne, technologiczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje sp. z o.o. posiada 75% kapitału)	pełna	19.07.2002	764	-	764	81,1%	69,4%
3	PRO-INHUT Sp. z o.o.	Dąbrowa Górnicza	projektowanie budowlane, urbanistyczne, technologiczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje sp. z o.o. posiada 93,2% udziałów)	pełna	04.10.2001	63	-	63	93,2%	93,2%
4	PRO-ORGANIKA Sp. z o.o.	Warszawa	działalność handlowa	zależna	pełna	28.06.1996	320	160	160	91,4%	91,4%
5	PROCHEM ZACHÓD Sp. z o.o.	Warszawa	działalność marketingowa, świadczenie usług budowlanych i projektowych, handel i spedycja	zależna	pełna	18.03.1998	1 061	-	1 061	80,0%	80,0%
6	ELEKTROMONTAŻ KRAKÓW S.A.*)	Kraków	roboty związane z zakładaniem instalacji elektrycznych i osprzętu elektrycznego	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 65,5% udziałów)	pełna	10.12.2001	14 725	-	14 725	77,6%	77,3%
7	ELAMONT INWESTYCJE sp. z o.o.	Kraków	Działalność deweloperska	zależna pośrednio (Elektromontaż Kraków S.A. posiada 50% udziałów)	pełna	05.04.2007	9 050	-	9 050	88,8%	88,8%

8	ELPRO sp. z o.o.	Kraków	zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości oraz wynajem nieruchomości na własny rachunek, zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi	zależna powiązana pośrednio (Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 50%, Elektromontaż Kraków S.A. posiada 50% akcji)	pełna	17.04.2002	3 234	-	3 234	88,8%	88,8%
9	IRYD sp. z o.o.	Warszawa	zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek	zależna powiązana pośrednio (Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 100% udziałów)	pełna	13.07.2000	150	150	-	100,0%	100,0%
10	ATUTOR INTEGRACJA CYFROWA Sp. z o.o.	Warszawa	wytwarzanie i sprzedaż oprogramowania komputerowego, integracja systemów komputerowych, usługi teleinformatyczne	zależna powiązana pośrednio (spółka Prochem Inwestycje posiada 87,3%)	pełna	28.09.2000	308	-	308	87,3%	87,3%
11	PROCHEM RPI S.A.	Warszawa	działalność developerska	zależna (spółka Prochem Inwestycje Sp. z o.o. posiada 3,33% udziałów)	pełna	08.04.1998	513	-	513	100,0%	100,0%
12	Elmont Pomiary Sp. z o.o.	Kraków	działalność developerska	Zależna powiązana pośrednio (Elektromontaż Kraków S.A. posiada 100% udziałów)	pełna	20.04.2004	190	-	190	77,6,0%	77,6%
13	PREDOM PROJEKTOWANIE sp. z o.o.**)	Wrocław	usługi projektowe	zależna powiązana pośrednio (spółka PKI Predom Sp. z o.o.)	nie podlega konsolidacji	01.05.2002	53	53	-	81,0%	69,3%

* udział w kapitale i prawie głosów podano w wielkościach po zakończeniu procedury umorzenia akcji skupionych przez Elektromontaż Kraków S.A. w celu umorzenia

** spółka nie rozpoczęła działalności

Akcje i udziały w jednostkach podporządkowanych – cd.

Lp.	nazwa jednostki	kapitał własny jednostki, w tym:				zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:				nałeżności handlowe oraz pozostałe nałeżności jednostki, w tym:		e	F		
		kapitał zakładowy	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał z aktualizacji	pozostały kapitał własny, w tym:	długoterminowe	krótkoterminowe	długoterminowe	krótkoterminowe	nałeżności handlowe oraz pozostałe nałeżności jednostki, w tym:					
										zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto			długoterminowe	krótkoterminowe
1	PROCHEM INWESTYCJE Sp. z o. o.	7 910	-	-	4 910	-	2 117	-	2 117	19 265	1 860	17	17	29 035	4 408
2	P.K.I.PREDOM Sp. z o.o.	9 691	-	6 050	3 041	-	304	-	304	1 746	806	2 048	2 048	12 243	4 908
3	PRO-INHUT Sp. z o. o.	895	-	-	842	-	75	-	75	22	1 403	1 719	1 719	2 320	2 993
4	PRO-ORGANIKA S.A.	595	-	-	245	-	85	-	85	-	1 420	1 200	1 200	2 015	4 364
5	PROCHEM ZACHÓD Sp. z o.o.	1 839	-	-	239	-	51	-	51	-	37	-	-	1 876	-
6	ELEKTROMONTAŻ KRAKÓW S.A. *)	22 843	-	7 270	14 304	-	264	-	264	1 304	10 346	8 884	8 884	34 493	35 835
7	ELMONT INWESTYCJE sp. z o.o.	7 464	-	-	-536	-	-686	-	-686	653	983	5 246	5 246	9 100	0
8	ELPRO sp. z o.o.	4 010	-	-	720	-	7	-	7	353	15	24	24	4 378	196
9	IRYD Sp. z o.o.	-183	-	-	-333	-	-327	-	-327	-	208	11	11	25	-
10	ATUTOR Sp. z o.o.	205	-	-	-150	-	19	-	19	10	379	460	460	594	940
11	PROCHEM RPI Sp. z o.o.	446	-	-	-154	-	-5	-	-5	-	1	2	2	447	-
12	Elmont Pomiarowy Sp. z o.o.														
13	PREDOM PROJEKTOWANIE Sp. z o.o.														
spółka objęta konsolidacją przez Elektromontaż Kraków S.A. - dane finansowe spółki zawiera sprawozdanie spółki Elektromontaż Kraków S.A.															
nie podlega konsolidacji															

* dane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Elektromontaż Kraków S.A., prezentowane po wyeliminowaniu zysków jednostek stowarzyszonych, które są pośrednio zależne od Jednostki Dominującej.

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności

Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
	nazwa (firma) jednostki ze wskazaniem formy prawnej	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania (jednostka zależna, współzależna, stowarzyszona, z wyszczególnieniem powiązań bezpośrednich i pośrednich)	zastosowana metoda konsolidacji	data objęcia kontroli / uzyskania znaczącego wpływu	wartość udziałów / akcji według ceny nabycia	korekty aktualizujące wartość (razem)	wartość bilansowa udziałów / akcji	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
1	ITEL Sp. z o.o.	Gdynia	wykonwanie pozostałych instalacji elektrycznych	stowarzyszona	praw własności	13.09.2005	708	400	308	42,0%	42,0%
2	IRYDJON Sp. z o.o.	Warszawa	wynajem nieruchomości na własny rachunek	współkontrolowana	praw własności (zmiana statusu spółki z zależnej na współkontrolowana z dniem 3.04.2013 r.)	24.03.2000	4 503	-	4 503	50,0%	50,0%

Akcje i udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności – cd.

Lp.	a	b	c	d		e	f
	nazwa jednostki	kapitał własny jednostki, w tym:	zobowiązania i rezerwy na zobowiązania jednostki, w tym:	należności jednostki, w tym:		Aktywa jednostki,	Przychody ze sprzedaży
		zysk (strata) netto	zobowiązania długoterminowe	należności długoterminowe	należności krótkoterminowe	Razem	
1	ITEL Sp. z o.o.	1 108 -516	48 1 395	1 455	1 455	2 551	5 596
2	IRYDJON Sp. z o.o.	47 074 -1 838*	67 859 9 814	1 728	1 728	124 747	-

*j Wynik po korektach konsolidacyjnych.

Nota 6 - rozliczenie odroczonego podatku dochodowego

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
1. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, odniesiony na wynik finansowy	6 051	5 708
a) odniesionych na wynik finansowy	6 000	5 690
- rezerwy utworzone na koszty	627	448
- odpis aktualizujący wartość należności	1 045	860
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	37	52
- przychody przyszłych okresów	2 204	980
- odsetki od pożyczki	647	543
- rezerwa na świadczenia emerytalne	395	406
- rezerwa na świadczenia urlopowe	266	241
- podatek odroczonego od odpisu aktualizującego wartość aktywa finansowego	5	977
- nieopłacone świadczenia pracownicze	61	147
- odpis aktualizujący wartość zapasów	54	54
- strata podatkowa	300	649
- pozostałe, w tym różnice kursowe	359	333
b) odniesionych na kapitał własny	51	18
- rezerwa na świadczenia emerytalne	51	17
- rezerwy na koszty i aktualizacja należności	-	1
2. Zwiększenia	3 697	3 154
a) odniesionych na wynik finansowy	3 693	3 120
- rezerwa utworzona na koszty	289	262
- odpis aktualizujący wartość należności	-	190
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	32	37
- przychody przyszłych okresów	842	2 029
- odsetki od pożyczki	72	117
- rezerwa na świadczenia emerytalne	30	3
- rezerwa na świadczenia urlopowe	70	76
- nieopłacone świadczenia pracownicze	-	61
- utworzenie rezerwy na stratę podatkową	1 255	6
- pozostałe, w tym różnice kursowe	1 103	339
b) odniesionych na kapitał własny	4	34
- rezerwa na świadczenia emerytalne	4	34
3. Zmniejszenia	4 086	2 811
a) odniesionych na wynik finansowy	4 086	2 810
- wykorzystanie rezerwy utworzonej na koszty	624	83
- odpis aktualizujący wartość należności	3	5
- wypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	37	52
- przychody przyszłych okresów	2 204	805
- odsetki od pożyczki	429	13
- wykorzystanie rezerwy na świadczenia emerytalne	16	14
- wykorzystanie rezerwy na świadczenia urlopowe	58	51
- zapłacone świadczenia pracownicze	61	147
- wykorzystanie aktywa utworzonego na stratę podatkową	296	355
- podatek odroczonego od odpisu aktualizującego aktywa finansowe	-	972

- pozostałe, w tym różnice kursowe	358	313
b) odniesionych na kapitał własny	-	1
- rezerwy na koszty i aktualizacja należności	-	1
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	5 662	6 051
a) odniesionych na wynik finansowy	5 607	6 000
- rezerwy utworzone na koszty	292	627
- odpis aktualizujący wartość należności	1 042	1 045
- niewypłacone wynagrodzenia z tytułu umów zlecenia i o dzieło	32	37
- przychody przyszłych okresów	842	2 204
- odsetki od pożyczki	290	647
- rezerwa na świadczenia emerytalne	409	395
- rezerwa na świadczenia urlopowe	278	266
- nieopłacone świadczenia pracownicze	1	61
- strata podatkowa	1 259	300
- podatek odroczonego od odpisu aktualizującego aktywa finansowe	5	5
- odpis aktualizujący wartość zapasów	54	54
- pozostałe, w tym różnice kursowe	1 103	339
b) odniesionych na kapitał własny	55	51
- rezerwa na świadczenia emerytalne	55	51

- rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	6 709	6 513
a) odniesionej na wynik finansowy	4 751	4 611
- odsetki naliczone od pożyczki	558	398
- aktualizacja długoterminowych aktywów finansowych	136	136
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	1 670	1 561
- różnica między ratą leasingu operacyjnego a amortyzacją środków trwałych leasingowanych zaliczaną w koszty	6	6
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	1 785	1 864
- nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	472	381
- pozostałe	124	265
b) odniesionej na kapitał własny	1 958	1 902
- przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	1 958	1 902
2. Zwiększenia	2 752	2 790
a) odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	2 752	2 723
- odsetki naliczone od pożyczki	137	170
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	1 320	2 439
- różnica między ratą leasingu operacyjnego a amortyzacją środków trwałych leasingowanych zaliczaną w koszty	-	1
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	341	11
- różnica między amortyzacją podatkową a bilansową	92	91
- przychody ze sprzedaży aktywów niefinansowych, podatkowo przychody okresu następnego	809	-
- pozostałe	53	11

b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	67
- przeszacowanie do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	-	52
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	-	15
3. Zmniejszenia	3 632	2 594
a) odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	3 623	2 583
- zapłacone odsetki od pożyczki	205	10
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	1 670	2 330
- różnica między ratą leasingu operacyjnego a amortyzacją środków trwałych leasingowanych zaliczaną w koszty	6	1
- wykorzystanie aktualizacji wartości inwestycji niefinansowych	1 630	90
- pozostałe	112	152
b) odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	9	11
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	9	11
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem	5 829	6 709
a) odniesionej na wynik finansowy	3 880	4 751
- odsetki naliczone od pożyczki	490	558
- aktualizacja długoterminowych aktywów finansowych	136	136
- zarachowane przychody z wykonania nie zakończonej usługi	1 320	1 670
- różnica między ratą leasingu operacyjnego a amortyzacją środków trwałych leasingowanych zaliczaną w koszty	-	6
- aktualizacja wartości inwestycji niefinansowych	496	1 785
- nadwyżka amortyzacji bilansowej nad podatkową	564	472
- przychody ze sprzedaży aktywów niefinansowych, podatkowo przychody okresu następnego	809	-
- pozostałe	65	124
b) odniesionej na kapitał własny	1 949	1 958
- przeszacowanie do wartości godziwej rzeczowych aktywów trwałych	1 949	1 958
	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 662	6 051
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-5 829	-6 709
Aktywa / (Rezerwa) z tytułu podatku odroczonego	-167	-658

Prezentacja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	2 716	1 998
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-2 883	-2 656
Aktywa / (Rezerwa) z tytułu podatku odroczonego	-167	-658

Nota 7 – pozostałe długoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) od jednostek współkontrolowanych	17 955	11 525
- pożyczki	17 955	11 525
b) inne długoterminowe aktywa finansowe – zdyskontowana kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki	-	2 084
Pozostałe aktywa finansowe, razem	17 955	13 609

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2015 roku

- Pożyczki udzielone spółce wspólnie kontrolowanej Irydion Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie:
 - w kwocie 11 720 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 11 000 tys. zł, kwota naliczonych odsetek 720 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy WIBOR 6M, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031r.;
 - w kwocie 6 235 tys. zł, z tego: kwota pożyczki 6 000 tys. zł, kwota naliczonych odsetek 235 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy 3% rocznie, termin spłaty pożyczki wraz z odsetkami 22 września 2031r.;

Zwiększenia:

- Naliczone odsetki od pożyczek udzielonych spółce wspólnie kontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w kwocie 375 tys. zł,
- Reklasyfikacja pożyczki krótkoterminowej do długoterminowej udzielonej spółce wspólnie kontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w kwocie 6 055 tys. zł, z tego kwota pożyczki 6 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 55 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy 3% rocznie, termin spłaty 22 września 2031 roku.

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2014 roku

- Pożyczka udzielona spółce IRYDION Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie 11 525 tys. zł, w tym kwota pożyczki 11 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 525 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy WIBOR 6M, termin spłaty 30 września 2018 r.

Nota 8 – zapasy

Zapasy	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Materiały	6 220	3 368
Półprodukty i produkty w toku	128	350
Towary	723	765
Zapasy, razem	7 071	4 483
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	285	285

Nota 9 - należności handlowe i pozostałe należności

Należności handlowe i pozostałe należności	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Należności handlowe	85 643	72 608
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	7 404	6 943
Należności handlowe netto, w tym:	78 239	65 665
- o okresie spłaty do 12 miesięcy	74 208	61 447
- o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy	4 031	4 218
Należności z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	4 851	290
Należności pozostałe	1 303	585
Odpis aktualizujący pozostałe należności	402	6
Należności pozostałe netto	901	579
Należności netto, razem	83 991	66 534

Należności handlowe i pozostałe należności od jednostek powiązanych	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
handlowe, w tym:	7 432	105
- od jednostek współkontrolowanych	7 432	105
Należności handlowe i pozostałe od jednostek powiązanych netto, razem	7 432	105
odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	-	-
Należności handlowe i pozostałe od jednostek powiązanych brutto, razem	7 432	105

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych i pozostałych	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na początek okresu	6 949	9 504
a) zwiększenia (z tytułu)	1 104	1 143
- utworzenie odpisów na należności	1 104	1 143
b) zmniejszenia (z tytułu)	247	3 698
- otrzymane zapłaty	198	299
- wykorzystanie odpisów utworzonych w poprzednich okresach	6	3 397
- sprzedaż udziałów spółki zależnej	37	-
- rozwiązanie odpisu	6	2
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych handlowych oraz pozostałych na koniec okresu	7 806	6 949

W większości kontraktów podpisanych przez Grupę termin płatności należności za usługi określony jest w przedziale od 14 do 60 dni. Na dzień 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku należności zawierają kaucje z tytułu udzielonej rękojmi na roboty budowlano – montażowe, odpowiednio na kwotę 22 014 tys. zł i 19 909 tys. zł.

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) do 1 miesiąca	18 950	19 099
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	23 592	21 514
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 249	138
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	3 221	454
e) powyżej 1 roku	4 031	4 149
f) należności przeterminowane	30 600	27 254
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	85 643	72 608
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	7 404	6 943
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	78 239	65 665

Analiza wiekowa należności handlowych przeterminowanych (brutto)	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) do 1 miesiąca	4 197	1 136
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	341	287
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	951	1 047
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	947	2 235
e) powyżej 1 roku	24 164	22 549
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	30 600	27 254
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	7 404	6 943
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	23 196	20 311

Saldo należności z tytułu dostaw i usług obejmuje należności przeterminowane o wartości bilansowej 17 364 tys. zł z tytułu kaucji za rękojmię, na które Grupa nie utworzyła rezerw, ponieważ uznaje się je za odzyskiwalne. Grupa posiada zabezpieczenie w formie zatrzymanych kaucji z tytułu rękojmi od

podwykonawców w kwocie 2 928 tys. zł. Więcej informacji na ten temat zamieszczono w nocie 38 – *informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem.*

Nota 10 - pozostałe aktywa finansowe

Pozostałe aktywa finansowe	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) od jednostek współkontrolowanych	-	6 055
- pożyczki krótkoterminowe	-	6 055
b) od jednostek pozostałych:	2 799	5 154
- pożyczki krótkoterminowe	273	198
- inne aktywa finansowe – zdyskontowana kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki	2 526	4 956
Pozostałe aktywa finansowe, razem	2 799	11 209
Odpisy aktualizujące wartość pozostałych aktywów finansowych	-	-
Pozostałe aktywa finansowe brutto	2 799	11 209

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2015 roku

- Pożyczka udzielona Obywatelskiemu Komitetowi Budowy Szpitala Kardiologicznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie 198 tys. zł, w tym: kwota pożyczki 133 tys. zł, kwota naliczonych odsetek 65 tys. zł., oprocentowanie ustalone w wysokości odsetek ustawowych, termin spłaty 30 czerwca 2008 roku. Należność zabezpieczona ustanowieniem hipoteki na prawie wieczystego użytkowania objętego księgą wieczystą – KW nr 136324.
- Pożyczka udzielona Pro Serwis Sp. z o.o. w Warszawie 75 tys. zł, w tym: kwota pożyczki 75 tys. zł. Oprocentowanie pożyczki w skali roku 2%. Termin spłaty – kompensata z zobowiązaniami wynikającymi z umowy na zarządzanie nieruchomością.

Zwiększenia

- Udzielenie pożyczek spółce Pro Serwis Sp. z o.o. w Warszawie :
- 8 czerwca 2015 roku w kwocie 300 tys. zł., oprocentowanie stałe w wysokości 2% rocznie.

Zmniejszenia

- Spłata pożyczki przez Pro Serwis Sp. o.o. 225 tys. zł.
- Reklasyfikacja pożyczki krótkoterminowej do długoterminowej udzielonej spółce współkontrolowanej Irydion Sp. z o.o. w kwocie 6 055 tys. zł, z tego kwota pożyczki 6 000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 55 tys. zł. Oprocentowanie jest ustalane rocznie według stopy 3% rocznie, termin spłaty 22 września 2031 roku.

Pożyczki udzielone - stan na 31 grudnia 2014 roku

- Pożyczka udzielona Obywatelskiemu Komitetowi Budowy Szpitala Kardiologicznego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie 198 tys. zł., w tym: kwota pożyczki 133 tys. zł, kwota naliczonych odsetek 65 tys. zł., oprocentowanie ustalone w wysokości odsetek ustawowych, termin spłaty 30 czerwca 2008 roku. Należność zabezpieczona ustanowieniem hipoteki na prawie wieczystego użytkowania objętego księgą wieczystą – KW nr 136324.
- Pożyczka udzielona spółce współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. w Warszawie 2.041 tys. zł, w tym kwota pożyczki 2.000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 41 tys. zł., oprocentowanie ustalone w wysokości 3% rocznie, termin spłaty 31 grudnia 2015 roku.
- Pożyczka udzielona spółce współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. w Warszawie 1.009 tys. zł, w tym kwota pożyczki 1.000 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 9 tys. zł., oprocentowanie ustalone w wysokości 3% rocznie, termin spłaty 31 grudnia 2015 roku.
- Pożyczka udzielona spółce współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. w Warszawie 503 tys. zł, w tym kwota pożyczki 500 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 3 tys. zł, oprocentowanie ustalone w wysokości 3% rocznie, termin spłaty 31 grudnia 2015 roku.

- Pożyczka udzielona spółce współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. w Warszawie 2.502 tys. zł, w tym kwota pożyczki 2.500 tys. zł., kwota naliczonych odsetek 2 tys. zł, oprocentowanie ustalone w wysokości 3% rocznie, termin spłaty 31 grudnia 2015 roku.

Nota 11 - pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa według rodzaju:	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	1 412	958
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych	281	282
- koszty utrzymania oprogramowania	631	459
- prenumeraty	37	39
- koszty rozliczane w czasie	449	49
- pozostałe	14	129
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe	13 785	12 586
- kwoty należne od zamawiających z tytułu kontraktów długoterminowych	13 785	12 586
Pozostałe aktywa, razem	15 197	13 544

W pozycji – pozostałe rozliczenia międzyokresowe – ujęto wycenę umów o usługi budowlane, które są w trakcie realizacji na dzień bilansowy.

Nota 12 - kapitał zakładowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)							
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Założycielska	imiennie	3 głosy na 1 akcję	580	580	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
Założycielska	imiennie	-	6 816	6 816	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
Założycielska	na okaziciela	-	1 810 104	1 810 104	Gotówka	23-07-1991	01-10-1991
B	imiennie	-	750	750	Gotówka	29-07-1993	01-01-1993
B	na okaziciela	-	681 750	681 750	Gotówka	29-07-1993	01-01-1993
C	na okaziciela	-	530 000	530 000	Gotówka	20-04-1994	01-01-1994
D	na okaziciela	-	865 000	865 000	Gotówka	05-09-1994	01-01-1994
Liczba akcji razem			3 895 000				
Kapitał zakładowy, razem				3 895 000			
Wartość nominalna jednej akcji = 1,00 zł							

Kapitał Spółki wynosi 3 895 tys. zł i dzieli się na 3 895 000 szt. akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Liczba akcji nie uległa zmianie w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2014 roku. Ogólna liczba głosów ze wszystkich akcji wynosi 3 896 160.

Zmiana praw z papierów wartościowych emitenta

W dniu 24 września 2015 roku na podstawie paragrafu 10 Statutu spółki Prochem S.A., Uchwały nr 22/132/94 Rady GPW w Warszawie z dnia 30.05.1994 r., Uchwały nr 636/15 Zarządu KDPW z dnia 23 września 2015 r. oraz Uchwały Nr 955/2015 Zarządu GPW w Warszawie z dnia 18 września 2015 r. przeprowadzono konwersję akcji imiennych na okcje na okaziciela. Data konwersji, asymilacji oraz wprowadzenia do obrotu giełdowego na rynku podstawowym w trybie zwykłym - 28 września 2015 r.

Po zmianie:

- wartość kapitału zakładowego Spółki wynosi 3.895.000 zł i nie zmieniła się,
- ogólna liczba głosów ze wszystkich akcji Emitenta na Walnym Zgromadzeniu wynosić będzie 3.896.160, zmniejszyła się o 500 głosów.

Struktura akcji po zmianie:

- 3.886.854 akcji na okaziciela,
- 7.566 akcji imiennych nieuprzywilejowanych,
- 580 akcji imiennych uprzywilejowanych.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami na dzień sporządzenia niniejszego raportu następujący akcjonariusze posiadają co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy:

wyszczególnienie	ilość posiadanych	% głosów w	% udział w
	akcji (w szt.)	ogólnej liczbie głosów	kapitale zakładowym
1. POROZUMIENIE PHC, w tym:	1 179 483	30,30	30,28
Steven Tappan	510 000	13,09	13,09
2. Otwarty Fundusz Emerytalny PZU „Złota Jesień“	387 521	9,94	9,95
3. Legg Mason Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., w tym:	560 549	14,39	14,39
- Legg Mason Parasol Fundusz Inwestycyjny Otwarty „Legg Mason Parasol FIO”	284 054	7,29	7,29
4. (QUERCUS Parosolowy SFIO, QUERCUS Absolute Return FIZ oraz QUERCUS Absolutnego Zwrotu FIZ) zarządzane przez Quercus Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	394 963	10,14	10,14

W okresie od przekazania raportu rocznego za 2014 rok Grupa powzięła następujące informacje o zmianie w stanie posiadanych akcji:

- w dniu 22 października 2015 roku fundusz Inwestycyjny QUERCUS Parosolowy SFIO zwiększył samodzielnie udział w ogólnej liczbie głosów w spółce Prochem S.A. oraz przekroczył próg 5% ogólnej liczby głosów w spółce Prochem S.A. Przed zmianą Fundusz posiadał 190.644 akcji Emitenta, co stanowiło 4,895% kapitału zakładowego oraz posiadał 190.644 głosy z tych akcji. Co stanowiło 4,893% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Na dzień 22 października 2015 r. Fundusz posiadał 194.944 akcje spółki Prochem S.A., co stanowiło 5,005% kapitału zakładowego Spółki. Posiadane akcje dawały 194.944 głosy na Walnym Zgromadzeniu Spółki, co stanowiło 5,003% ogólnej liczby Głosów na Walnym Zgromadzeniu.

- w dniu 22 grudnia 2015 roku QUERCUS Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. – QUERCUS parosolowy SFIO, QUERCUS Absolutne Return FIZ oraz QUERCUS Absolutnego Zwrotu FIZ – zwiększyło (przez Fundusze wspólne) udział w ogólnej liczbie głosów w spółce Prochem S.A. oraz przekroczyło próg 10% ogólnej liczby głosów w spółce Prochem S.A. Przed zmianą Fundusze łącznie posiadały 389 463 akcji Spółki, co stanowiło 9,999% kapitału zakładowego oraz posiadały 389 463 głosy z tych akcji, co stanowiło 9,996% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Na dzień transakcji Fundusze łącznie posiadają 394 963 akcji Spółki, co stanowi 10,14% kapitału zakładowego oraz 10,14% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Nota 13 – kapitał z aktualizacji wyceny

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Stan na bilans otwarcia	11 973	10 954
Aktualizacja majątku trwałego	-	462
Kapitał z różnic kursowych	-385	205
Straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	-6	-126
Inne przemieszczenia	2	478
Stan na bilans zamknięcia	11 584	11 973

Nota 14 - zyski zatrzymane

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Kapitał zapasowy	44 775	43 077
Pozostałe kapitały rezerwowe	52 322	49 544
Zysk (Strata) z lat poprzednich	-651	1 196
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	4 432	3 751
Razem	100 878	97 568

Nota 15 – zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Grupa realizuje program świadczeń po okresie zatrudnienia, które obejmują odprawy emerytalne i rentowe dla pracowników. Rezerwy na wypłaty odpraw rentowych i emerytalnych są obliczane metodą indywidualną dla każdego pracownika. Podstawą obliczenia rezerwy dla pracownika jest przewidywana wysokość świadczenia, jaką Grupa zobowiązuje się wypłacić na podstawie obowiązującego regulaminu wynagrodzeń. Odprawy emerytalne i rentowe wypłacane są jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wartość bieżąca tych zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarium i przeszacowywana. Poziom rezerw odpowiada zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia kończącego rok sprawozdawczy. Stopa dyskonta finansowego do obliczenia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych, została ustalona na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych, których waluta i termin wykupu są zbliżone z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. Główne założenia aktuarialne przyjęte na koniec okresu sprawozdawczego:

dane w procentach (%)	Rok 2015	Rok 2014
Stopa dyskonta	3,0%	2,6%
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji odpraw emerytalno-rentowych w latach 2016-2025; rok 2014 w latach 2015-2024	0%-2,35%	od 0,0% do 2,1%
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	5,44%-10,78%	od 5,38% do 8,9%
Wzrost podstaw odpraw emerytalnych:		
- rok 2015 w 2016, rok 2014 w 2015	0%-2,0%	od 0% do 3,0%
- rok 2015 w latach 2017-2026, rok 2014 w latach 2016-2024	0%-2,5%	od 0% do 2,5%
- w pozostałych latach	2%-2,5%	2,5%

Świadczenia po okresie zatrudnienia odprawy emerytalno-rentowe

(dane w tys. zł)	Rok 2015	Rok 2014
Zobowiązania na początek okresu	2 368	2 234
Koszty bieżącego zatrudnienia	96	86
Koszty odsetek	62	97
Zyski i straty aktuarialne netto	205	167
Zyski i straty aktuarialne netto ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	22	225
Świadczenia wypłacone	-312	-441
Zobowiązania na koniec okresu, z tego:	2 441	2 368
- zobowiązania krótkoterminowe (nota 20)	587	383
- zobowiązania długoterminowe	1 854	1 985

Wartość księgowa zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku jest tożsama z wartością bieżącą.

Informacje historyczne

Stan na	Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń
31.12.2015	2 441
31.12.2014	2 368

Koszty świadczeń pracowniczych ujęte zostały w kosztach ogólnego zarządu. W 2015 roku wartość rezerwy na świadczenia pracownicze uległa zmianie w efekcie aktualizacji założeń, w głównej mierze w zakresie stopy dyskonta oraz zmiany wskaźnika planowanego wzrostu wynagrodzeń.

Łączna kwota kosztów ujęta w wyniku finansowy:

dane w tys. zł	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Koszty bieżącego zatrudnienia	96	86
Koszty odsetek	62	97
Zyski (straty) aktuarialne	205	167
Świadczenia wypłacone	-312	-110
Razem koszty	51	240

Nota 16 - pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		
- nieopłacony kapitał	50	50
- umowy leasingu finansowego	243	232
- przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności	14	20
- zatrzymane kaucje	90	74
- pozostałe	19	-
Zobowiązania długoterminowe, razem	416	376

Nota 17- krótkoterminowe kredyty bankowe

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
- kredyty	11 772	14 050

Informacje o zaciągniętych kredytach bankowych

Nazwa banku	Siedziba	Limit kredytu	Kwota zaangażowania	Termin spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenie
Zaciągnięte przez Prochem S.A.						
mBank S.A.	Warszawa	6.000 Kredyt w rachunku bankowym	3 024	30.06.2016	Wibor dla depozytów O/N w PLN + marża	Weksel własny in blanco
mBank S.A.	Warszawa	6.000 Kredyt obrotowy	6 000	30.06.2016	Wibor dla depozytów 1-miesięcznych w PLN + marża	Weksel własny in blanco
ING Bank Śląski S.A.	Katowice	3 000 Kredyt w rachunku bankowym	0	16.11.2016	Wibor dla depozytów 1-miesięcznych w PLN + marża	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Zaciągnięte przez Elektromontaż Kraków S.A.

Deutsche Bank	Kraków	500	0	31.03.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	Hipoteka na nieruchomości, przelew wierzytelności nieruchomości
Deutsche Bank	Kraków	500	500	15.07.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	Hipoteka do 2 250 tys. zł na nieruchomości
ING BANK Śląski	Kraków	2 500	1 484	19.10.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów ON złotych + marża	Hipoteka do 3 750 tys. zł na nieruchomości

Zaciągnięte przez Pro-Organika sp. z o.o.

mBank S.A.	Warszawa	100 kredyt w rachunku bankowym	0	30.06.2016	Wibor dla depozytów O/N w PLN + marża	brak
mBank S.A.	Warszawa	115 Kredyt obrotowy	115	15.02.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	brak
BZ WBK S.A..	Warszawa	300 kredyt obrotowy	289	23.04.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	brak

Zaciągnięte przez Atutor Integracja Cyfrowa sp. z o.o.

Bank Millenium S.A.	Warszawa	100	98	nie dotyczy	7,38% na czas otwarcia rachunku	brak
---------------------	----------	-----	----	-------------	---------------------------------	------

Zaciągnięte przez Pro-Inhut sp. z o.o.

ING Bank Śląski S.A.	Dąbrowa Górnicza	262	262	30.04.2016	Wibor dla 1-miesięcznych depozytów złotych + marża	brak
----------------------	------------------	-----	-----	------------	--	------

Nota 18 - pożyczki krótkoterminowe

Pożyczki	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
wobec pozostałych jednostek	-	60
Zobowiązania z tytułu pożyczek, razem	-	60

Nota 19 - zobowiązania handlowe

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
wobec pozostałych współkontrolowanych	-	12
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	-	12
- do 12 miesięcy	-	12
wobec pozostałych jednostek	51 451	31 217
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	51 451	31 217
- do 12 miesięcy	48 854	29 386
- powyżej 12 miesięcy	2 597	1 831
Zobowiązania handlowe, razem	51 451	31 229

Nota 20 - pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
a) wobec pozostałych jednostek	4 609	4 618
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	3 669	2 821
- z tytułu wynagrodzeń	351	265
- inne (wg rodzaju)	589	1 533
• zobowiązania wobec pracowników	16	56
• wobec akcjonariuszy	21	19
• zobowiązania z tytułu leasingu	181	358
• pozostałe	371	1 099
b) pozostałe rezerwy krótkoterminowe	3 533	3 191
- rezerwa na koszty, dotyczące kontraktów długoterminowych	385	468
- rezerwa na koszty (ruchoma część wynagrodzenia, umowy zlecenia)	993	842
- koszty audytu	104	96
- rezerwa krótkoterminowa na świadczenia emerytalne	587	383
- rezerwa na zaległe urlopy	1 464	1 402
Zobowiązania pozostałe, razem	8 142	7 809

Zobowiązania z tytułu leasingu

w tys. złotych	Wartość bieżąca	Odsetki	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Wartość bieżąca	Odsetki	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu
	2015 rok	2015 rok	2015 rok	2014 rok	2014 rok	2014 rok
do roku	153	18	171	319	39	358
1 do 5 lat	226	17	243	206	26	232
razem	379	35	414	525	65	590

Nota 21 - przychody przyszłych okresów

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2014 r.
Przychody przyszłych okresów, z tego:	11 054	20 316
- otrzymane zaliczki i przedpłaty	6 200	18 632
- kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	4 854	1 684
Pozostałe	322	730
Przychody przyszłych okresów na koniec okresu, z tego:	11 376	21 046
Zobowiązania długoterminowe	-	1 827
Zobowiązania krótkoterminowe	11 376	19 219

Nota 22- przychody ze sprzedaży usług

Przychody ze sprzedaży usług (struktura rzeczowa i rodzaje działalności)	Rok 2015	Rok 2014
- przychody ze sprzedaży usług, w tym:	257 799	166 370
- od jednostek powiązanych	28 234	18 008
Przychody ze sprzedaży (struktura terytorialna)	Rok 2015	Rok 2014
Kraj	142 091	106 111
- w tym od jednostek powiązanych	28 234	18 008
Eksport	115 708	60 259

Przychody z tytułu umów o usługi budowlane (generalne wykonawstwo) oraz pozostałych usług zostały zaprezentowane w nocie 32. Kwota brutto należna od zamawiających/ odbiorców za prace wynikające z umów została zaprezentowana w nocie 11.

Informację dotyczącą głównych klientów, których łączna wartość przychodów ze sprzedaży usług przekracza 10% łącznych przychodów Grupy za 2015 rok, zamieszczono w nocie 31.

Nota 23 - przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura rzeczowa i rodzaje działalności)	Rok 2015	Rok 2014
Towary i materiały	8 644	9 678
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (struktura terytorialna)	Rok 2015	Rok 2014
Kraj	5 321	9 678
Poza granicami kraju	3 323	-

Nota 24 – koszt wytworzenia sprzedanych usług

Koszty według rodzaju :	Rok 2015	Rok 2014
a) amortyzacja	2 440	2 336
b) zużycie materiałów i energii	24 461	20 283
c) usługi obce	174 588	89 808
d) podatki i opłaty	1 067	935
e) wynagrodzenia	33 693	35 169
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 336	6 194
g) pozostałe koszty rodzajowe (wg tytułów), z tego :	6 389	5 480
- ubezpieczenia majątkowe i osobowe	876	791
- podróże służbowe	1 889	1 105
- PFRON	199	292
- pozostałe	3 425	3 292
Koszty według rodzaju, razem	248 974	160 205
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	173	313
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-15 574	-16 209
Koszt wytworzenia sprzedanych usług	233 573	144 309

Nota 25 - pozostałe przychody operacyjne

	Rok 2015	Rok 2014
a) zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	70	177
b) dotacje	70	112
c) odwrócenie odpisu aktualizacyjnego (z tytułu)	204	321
- na należności	204	320
- pozostałe	-	1
d) pozostałe, w tym:	1 189	886
- zwrot kosztów postępowania sądowego	73	25
- otrzymane odszkodowania, grzywny i kary	1 018	123
- przychody z tytułu wynajmu samochodów	8	89
- aktualizacja wartości nieruchomości inwestycyjnej	-	64
- przychody ze sprzedaży aktywów finansowych	-	211
- spisanie przedawnionych zobowiązań	-	308
- pozostałe	90	66
Przychody operacyjne, razem	1 533	1 496

Nota 26 - pozostałe koszty operacyjne

	Rok 2015	Rok 2014
a) strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	129	-
b) utworzone odpisu aktualizacyjnego (z tytułu)	1 099	1 143
- wartość należności	1 099	1 143
c) pozostałe, w tym:	408	1 162
- darowizny	-	7
- koszty postępowania sądowego	83	106
- spisanie należności przedawnionych	11	1
- wycena niefinansowych aktywów trwałych	-	707
- zapłacone kary, grzywny i odszkodowania	56	173
- pozostałe, w tym koszty gwarancji wynajmu pomieszczeń biurowych wynikające z umowy sprzedaży biurowca	258	168
Koszty operacyjne, razem	1 636	2 305

Nota 27 - przychody finansowe

	Rok 2015	Rok 2014
a) odsetki z tytułu udzielonych pożyczek	375	281
- od jednostek spółkontrolowanych	375	281
b) pozostałe odsetki	321	48
- od pozostałych jednostek	321	48
c) nadwyżka dodatnich różnic kursowych	136	-
d) pozostałe, w tym:	129	253
- przychody z tytułu zdyskontowanych zobowiązań długoterminowych	120	195
- pozostałe	9	58
Przychody finansowe, razem	961	582

Nota 28 - koszty finansowe

	Rok 2015	Rok 2014
a) odsetki od kredytów i pożyczek	522	490
b) pozostałe odsetki	120	62
- dla innych jednostek	120	62
c) nadwyżka ujemnych różnic kursowych	1 409	536
d) pozostałe, według tytułów :	809	1 569
- prowizje od gwarancji bankowych	349	454
- prowizje od kredytów	108	51
- prowizje od akredytywy	11	16
- koszty zdyskontowania długoterminowych przepływów	288	642
- pozostałe/koszty Przedstawicielstwa Białoruś	53	406
Koszty finansowe, razem	2 860	2 657

Nota 29 - podatek dochodowy

Podatek dochodowy odroczony wykazany w rachunku zysków i strat	Rok 2015	Rok 2014
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-401	-194
Podatek dochodowy odroczony, razem	-401	-194

Ustalenie efektywnej stawki podatkowej

(Dane w tys. złotych)	Rok 2015	Rok 2014
stawka podatku	19%	19%
Zysk netto	4 154	3 278
podatek dochodowy	2 553	1 685
Zysk przed opodatkowaniem	6 707	4 963
podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	1 274	943
przychody podatkowe (różnice trwałe)	176	-
Różnica pomiędzy wynikiem na sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	174	-
koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	867	264
wykorzystanie strat podatkowych w bieżącym okresie, na które nie było utworzonego podatku odroczonego	-	-76
aktywo z tytułu podatku odroczonego na straty podatkowe, które nie zostały uwzględnione w latach poprzednich	-	573
różnica na stawce podatku obowiązującego na terytorium RP i poza RP	-	-59
pozostałe	62	40
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat, razem	2 553	1 685

Nota 30 – dodatkowe ujawnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Do działalności operacyjnej zalicza się podstawową działalność oraz obroty z pozostałej działalności operacyjnej.

Do działalności inwestycyjnej zalicza się obroty w zakresie inwestycji w rzeczowy majątek trwały, wartości niematerialne, inwestycje kapitałowe oraz papiery wartościowe przeznaczone do obrotu.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Pożyczki udzielone

i zwrócone wraz z należnymi odsetkami wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Zapłacone odsetki i prowizje z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz leasingu wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Do działalności finansowej zalicza się również otrzymane i spłacone kredyty bankowe i pożyczki.

Różnice między kwotami ustalonymi wprost ze sprawozdania a wykazanymi w sprawozdaniu z przepływów wynikają z przesunięcia poszczególnych kwot z działalności operacyjnej do działalności inwestycyjnej i finansowej.

Dotyczą one poniższych pozycji bilansu (dane w tys. zł):

Zmiana stanu należności krótkoterminowych	-15 404
Należności na 01.01.2015 roku	66 534
Pozostałe aktywa na 01.01.2015 roku	13 544
Należności za sprzedane środki trwałe	-49
Korekta należności spółki zależnej 2013 r	360
Należności ze sprzedaży aktywów	-396
Eliminacja należności sprzedanej spółki zależnej	-1 991
Stan BO po korektach	78 002
Należności na 31.12.2015 roku	83 991
Pozostałe aktywa na 31.12.2015 roku	15 197
Należności za sprzedane środki trwałe	-45
Należności ze sprzedaży nieruchomości	-5 240
Należności z tytułu podatku dochodowego	-497
Stan BZ po korektach	93 406
<hr/>	
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z wyjątkiem pożyczek krótkoterminowych i funduszy specjalnych	21 556
Zobowiązania handlowe na 01.01.2015 roku	31 229
Pozostałe zobowiązania na 01.01.2015 roku	7 809
Rezerwa na krótkoterminowe świadczenia emerytalne	-383
Rezerwy na świadczenia urlopowe	-1 402
Rezerwa na audyt	-96
Rezerwa na krótkoterminowe pozostałe koszty	-471
Dyskonto zobowiązań długoterminowych	250
Korekta zobowiązań w spółce zależnej za 2013 r	-34
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	-184
Eliminacja zobowiązań sprzedanej spółki zależnej	-1 058
Zobowiązania wobec akcjonariuszy	-2
Stan BO po korektach	35 658
Zobowiązania handlowe na 31.12.2015 roku	51 451
Pozostałe zobowiązania na 31.12.2015 roku	8 142
Rezerwa na krótkoterminowe świadczenia emerytalne	-587
Rezerwy na świadczenia urlopowe	-1 464
Rezerwa na audyt	-104
Rezerwa na krótkoterminowe pozostałe koszty	-385
Dyskonto zobowiązań długoterminowych	250
Zobowiązania inwestycyjne	-46
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	-40
Zobowiązania wobec akcjonariuszy	-3
Stan BZ po korekcie	57 214

	2015 rok	2014 rok
Zmiana stanu pozostałych korekt	-5 029	-3 412
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów – otrzymane zaliczki	-11 969	-6 961
Kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki *)	4 515	1 721
Kwoty należne zamawiającym z tytułu kontraktów długoterminowych	3 170	1 532
Pozostałe korekty	-745	296

*) W związku z realizacją projektu inwestycyjnego na Białorusi Spółka w celu zabezpieczenia zwrotu otrzymanej zaliczki, udzieliła gwarancji bankowej zwrotu zaliczki na kwotę 7 230 tys. Euro. Jako zabezpieczenie gwarancji Spółka na podstawie umowy o kaucję pieniężną złożyła w banku kaucję w kwocie 2 191 tys. Euro. Kaucja podlega zmniejszeniu o kwoty rozliczane w trakcie realizacji projektu. Termin zakończenia z umowy kaucji określono na 2016 rok. Na dzień 31 grudnia 2015 roku nierozliczona oraz zdyskontowana część kaucji została zaprezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozostałych aktywach finansowych trwałych i obrotowych w wysokości 2 526 tys. zł (nota 9) a na 31 grudnia 2014 roku w wysokości 2 084 tys. zł i 4 957 tys. zł (nota 7 i 9).

Nota 31– segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- która angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskać przychody i ponosić koszty,
- której wyniki działalności są regularnie przeglądane przez organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce,
- w przypadku, której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Przychody segmentu są przychodami ze sprzedaży zewnętrznym klientom.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów związanych ze sprzedażą zewnętrznym klientom.

Wynik segmentu jest ustalany na poziomie wyniku operacyjnego.

Działalność spółek Grupy Kapitałowej oraz Emitenta dla potrzeb zarządzania została podzielona na jedenaście podstawowych działów operacyjnych, takie jak: realizację (generalne wykonawstwo), usługi projektowe i inne usługi inżynierskie (nadzory wraz z usługą inżyniera projektu), wynajem sprzętu budowlanego oraz pozostałą działalność, do której zaliczamy między innymi przychody z podnajmu, sprzedaż usług ksero i inne.

Do aktywów segmentu zaliczono wszystkie aktywa wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie należności, zapasy i rzeczowe aktywa trwałe po odjęciu wartości rezerw i odpisów.

Niektóre aktywa we wspólnym użytkowaniu są przypisane do tych segmentów w oparciu o rozsądne wagi.

W 2015 roku przychody z działalności osiągnięte, przez Emitenta, poza granicami Polski (Eksport) i ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wyniosły 119 031 tys. złotych, co stanowi 45% przychodów ze sprzedaży. W analogicznym okresie roku poprzedniego przychody te wyniosły 60 259 tys. zł, co stanowiło 34,2% przychodów ze sprzedaży.

Informacje dotyczące głównych klientów Grupy, których udział w przychodach ze sprzedaży ze sprzedaży usług ujętych w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za 2015 rok, przekroczył 10% łącznych przychodów ze sprzedaży:

- Klient białoruski – przychody w kwocie 115 708 tys. zł, co stanowi 43 % udziału w łącznych przychodach ze sprzedaży, które wykazano w segmencie „Generalne wykonawstwo” i „Usługi projektowe i inne usługi inżynierskie”;

- Irydion Sp. z o.o. spółka wspólnie kontrolowana – przychody w kwocie 28 234 tys. zł, co stanowi 11% udziału w przychodach ze sprzedaży, które wykazano w segmencie „Generalne wykonawstwo” i „Usługi projektowe i inne usługi inżynierskie”;
- Producent oleju rzepakowego na cele techniczne – przychody w kwocie 34 222 tys. zł, co stanowi 13% udziału w łącznych przychodach ze sprzedaży, które wykazano w segmencie „Generalne wykonawstwo” i „Usługi projektowe i inne usługi inżynierskie”.

Aktywa Przedstawicielstwa na Białorusi na dzień 31 grudnia 2015 roku nie przekraczają 10% sumy bilansowej wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Aktywa nieprzypisane/niealokowane do segmentów to przede wszystkim udziały i akcje w jednostkach wspólnie kontrolowanych i stowarzyszonych oraz udzielone pożyczki. W odniesieniu do wymienionych powyżej aktywów nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 roku. Ponadto Grupa dokonała analizy realizowanych na dzień bilansowy umów o usługę budowlaną pod kątem budżetowanych wyników. Dla wszystkich kontraktów, dla których budżetowane koszty przewyższyły budżetowane przychody Grupa utworzyła na dzień bilansowy rezerwy na pokrycie strat.

Szczegółowe dane dotyczące działalności spółek Grupy w poszczególnych segmentach przedstawiają poniższe zestawienia.

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został zaprezentowany według kraju siedziby zleceńodawcy.

	Nota	2015	2014
Polska		147 412	106 088
Białoruś		119 031	60 259
Pozostałe kraje		-	23
	22	266 443	166 370

Podział geograficzny aktywów trwałych

	Nota	2015	2014
Polska		36 121	58 143
Białoruś		161	245
	1, 2 i 3	36 282	58 388

Dane bieżące

Rok 2015	Generalne wykonawstwo	Usługi projektowe, inne usługi inżynierskie	Wynajem sprzętu budowlanego	Wynajem powierzchni biurowej i nieruchomości	Zarządzanie nieruchomościami	Utrzymanie ruchu	Działalność handlowa	Pozostałe usługi informatyczne	Pozostałe nieprzypisane	Razem
Przychody na rzecz klientów zewnętrznych	188 437	32 448	1 907	4 922	2 069	1 067	8 644	177	1 326	266 443
Przychody segmentu ogółem	188 437	32 448	1 907	4 922	2 069	1 067	8 644	177	1 326	266 443
Wynik	11 933	-2 451	279	1 160	193	209	291	-	-755	9 655
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	1 151	1 151
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 860	-2 860
Działalność finansowa netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 709	-1 709
Udział w zyskach, jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 136	-1 136
Strata na pozostałej działalności operacyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-103	-103
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	-	-	-	6 707	6 707
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	2 553	2 553
Zysk za okres bieżący	-	-	-	-	-	-	-	-	4 154	4 154
Strata przypisana udziałom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-278	-278
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	4 432	4 432
Aktywa segmentu (związane z działalnością)	59 632	10 096	474	14 116	-	197	1 828	-	381	92 739
Aktywa nieprzypisane/niealokowane (m.in. akcje, udziały i pozostałe aktywa finansowe)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	121 697
Aktywa ogółem	59 632	10 096	474	14 116	-	197	1 828	-	381	214 436
Zobowiązania segmentu (związane z działalnością)	54 252	1 241	380	4 108	-	171	1 804	-	988	89 341
Kapitały własne właścicieli jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116 357
Kapitały niekontrolujące	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 738
Zobowiązania i kapitały ogółem	54 252	1 241	380	4 108	-	171	1 804	-	988	214 436
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	108	477	92	701	50	86	45	-	335	2 295
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	6	-	-	-	2	-	-	-	145
Odpis aktualizujący wartość aktywów segmentu	-114	-423	-5 108	-159	-	-	-122	-	-354	-7 404

Dane porównawcze

Rok 2014	Generalne wykonawstwo	Usługi projektowe, inne usługi inżynierskie	Wynajem sprzętu budowlanego	Montaż instalacji elektrycznych	Wynajem powierzchni biurowej i nieruchomości	Zarządzanie nieruchomościami	Utrzymanie ruchu	Działalność handlowa	Pozostałe usługi informatyczne	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody na rzecz klientów zewnętrznych	91 044	37 462	4 016	20 154	4 928	5 445	1 577	9 678	418	1 326	-	176 048
Przychody segmentu ogółem	91 044	37 462	4 016	20 154	4 928	5 445	1 577	9 678	418	1 326	-	176 048
Wynik	8 378	-1 348	1 417	-1 495	933	164	-732	139	-	-775	-	6 681
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	582	582
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 657	-2 657
Działalność finansowa netto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-2 075	-2 075
Udział w zyskach jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 166	1 166
Strata na pozostałej działalności operacyjnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-809	-809
Zysk przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 963	4 963
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 685	1 685
Zysk za okres bieżący	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 278	3 278
Strata przypisana udziałom niekontrolującym	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-473	-473
Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 751	3 751
Aktywa segmentu (związane z działalnością)	58 032	4 879	618	5 621	17 716	3 152	904	1 599	-	634	-	93 155
Aktywa nieprzypisane/niealokowane (m.in. akcje, udziały i pozostałe aktywa finansowe)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	109 182	109 182
Aktywa ogółem	58 032	4 879	618	5 621	17 716	3 152	904	1 599	-	634	109 182	202 337
Zobowiązania segmentu (związane z działalnością)	40 121	404	88	6 872	196	1 007	-	1 016	-	899	29 055	79 658
Kapitały własne właścicieli jednostki dominującej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113 436	113 436
Kapitały niekontrolujące	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9 243	9 243
Zobowiązania i kapitały ogółem	40 121	404	88	6 872	196	1 007	-	1 016	-	899	151 734	202 337
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	108	88	122	318	651	123	84	44	-	-	618	2 156
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	73	-	9	-	2	3	2	-	-	91	180
Odpis aktualizujący wartość aktywów segmentu	-93	-570	-4 513	-1129	-213	-	-	-116	-	-309	-	-6 943

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Nota 32 - zysk przypadający na jedną akcję

Zysk netto na 1 akcję pozostającą w obrocie na dzień bilansowy 31 grudnia 2015 roku wynosi 1,14 zł a w roku 2014 wyniósł 0,96 zł

Nota 33 - podział zysku

Zysk netto Emitenta za rok 2014 w kwocie 5 009 143,39 zł uchwałą Nr 13 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 13 czerwca 2015 roku podzielono następująco:

- część zysku w kwocie 1 363 250,00 zł przeznaczono na dywidendę,
- część zysku w kwocie 3 645 893,39 zł przeznaczono na kapitał rezerwowy.

Propozycja podziału zysku za rok 2015

Zysk netto za rok 2015 w kwocie 6 213 046,33 zł proponuje się podzielić w następujący sposób:

- na dywidendę kwotę 1 558 000,00 zł co daje 40 gr na akcję,
- na kapitał rezerwowy kwotę 4 655 046,33 zł.

Nota 34 - dywidendy

W dniu 17 lipca 2015 r. Emitent wypłacał dywidendę w kwocie 0,35 zł na akcję w łącznej wartości 1 363 250,00 zł.

Nota 35 - instrumenty finansowe i zarządzaniem ryzykiem finansowym

35.1 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

(dane w tys. zł)	Klasy instrumentów finansowych	Kategorie instrumentów finansowych		
		Nota	Pożyczki, należności i inne	
			31.12.2015 r.	31.12.2014 r.
	Należności z tytułu dostaw i usług	9	78 239	65 665
	Środki pieniężne		23 595	6 606
	Udzielone pożyczki	7,10	18 228	17 777
	Inne aktywa finansowe - zdyskontowana kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki	7,10	2 526	7 041
	Razem		122 588	97 089

Zobowiązania finansowe

31 grudnia 2015 r.

(dane w tys. zł)	Klasy instrumentów finansowych	nota	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
			Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania wyłączone z MSR 39	
	Kredyty	17	11 772	-	11 772
	Leasing finansowy	16,20	-	424	424
	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	51 451	-	51 451
	Razem		63 223	424	63 647

31 grudnia 2014 roku

Kategorie instrumentów finansowych

(dane w tys. zł)	Klasy instrumentów finansowych	nota	Zobowiązania finansowe	Zobowiązania	Razem
			wyceniane według	wyłączone z MSR	
			zamortyzowanego kosztu	39	
	Kredyty	17	14 050	-	14 050
	Pożyczki otrzymane	18	60	-	60
	Leasing finansowy	16,20	-	590	590
	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	31 229	-	31 229
	Razem		45 339	590	45 929

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych w podziale na klasy instrumentów finansowych

(dane w tys. zł)

	Stan na	
	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2014 roku
Należności z tytułu dostaw i usług	7 404	6 943
Należności pozostałe	402	-
Razem	7 806	6 943

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych przedstawiono w nocie 9.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

(dane w tys. zł)	nota	31.12.2015 r.		31.12.2014 r.	
		wartość godziwa	wartość księgowa	wartość godziwa	wartość księgowa
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	9	78 239	78 239	65 665	65 665
Środki pieniężne	31	23 595	23 595	6 606	6 606
Pożyczki udzielone	7,10	18 228	18 228	17 777	17 777
Inne aktywa finansowe - zdyskontowana kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki		2 526	2 526	7 041	7 041
Razem		122 588	122 588	97 089	97 089
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	17	11 772	11 772	14 050	14 050
Pożyczki otrzymane	18	-	-	60	60
Leasing finansowy	16,20	424	424	590	590
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	19	51 451	51 451	31 229	31 229
Razem		63 647	63 647	45 929	45 929

Leasing operacyjny

Grupa jest stroną umowy najmu powierzchni biurowej oraz umowy dzierżawy nieruchomości.

Umowy te zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny.

Umowa na najem powierzchni biurowej, na prowadzoną działalność gospodarczą, zawiera również dodatkowe opłaty za świadczenia dodatkowe, które podlegają rozliczeniu raz na rok. Czynsz zgodnie z umową, raz w roku jest waloryzowany wg Zharmonizowanego Wskaźnika Wzrostu Cen Towarów Konsumpcyjnych w Unii Europejskiej (wskaźnik), opublikowany na dwa miesiące przed datą indeksacji.

Część powierzchni biurowej najmowanej jest podnajmowana. Umowa najmu powierzchni biurowej oraz związane z nią umowy podnajmu wygasają w 2016.

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami

Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

Umowa dzierżawy nieruchomości wygasa w sierpniu 2034 roku. Powierzchnia nieruchomości jest wynajmowana na biura, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na podstawie umów najmu. Czynnysz za wynajmowaną powierzchnię zgodnie z umowami raz w roku jest waloryzowany według Zharmonizowanego Wskaźnika Wzrostu Cen Towarów konsumpcyjnych w Unii Europejskiej (Wskaźnik), opublikowany na dwa miesiące przed datą indeksacji lub innego wskaźnika. Umowy najmu zawierają również dodatkowe opłaty za świadczenia dodatkowe, które podlegają rozliczeniu w zależności od umowy raz na rok lub dwa miesiące po zakończeniu kwartału.

Umowy najmu zawarte są w większości na okres 5 lat (do 2019 roku) i na czas nieokreślony.

W ciągu roku w rachunku zysków i strat 2015 roku ujęto kwotę 5 547 tys. zł jako koszt z tytułu opłat wynikających z umów najmu powierzchni biurowej i dzierżawy nieruchomości, w 2014 roku kwota ta wynosiła 4 435 tys. zł.

Przychody z podnajmu ujmowane są w przychodach operacyjnych.

W ciągu roku 2015 w rachunku zysków i strat, ujęto kwotę 4 223 tys. zł jako przychód z podnajmu i najmu a w 2014 roku kwota ta wynosiła 5 028 tys. zł.

Od dnia 18 stycznia 2011 roku Grupa jest stroną umowy zawartej z Toyota Leasing Polska sp. z o.o., dotyczącą wynajmu samochodów osobowych. Na dzień 31 grudnia 2015 roku umowami najmu zostało objętych 56 szt. samochodów służbowych.

W ciągu roku 2015 w rachunku wyników i strat ujęto kwotę 1 029 tys. zł jako koszt z tytułu wynajmu samochodów, a w 2014 roku 843 tys. zł.

Minimalne płatności z tytułu nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego kształtują się następująco:

Umowa leasingu operacyjnego, w którym Grupa jest leasingobiorcą

w tys. zł	2015 r.	2014 r.
do roku	7 236	4 821
1-5 lat	22 135	3 826
powyżej 5 lat	22 546	13 350

Umowa leasingu operacyjnego, w którym Spółka jest leasingodawcą

w tys. zł	2015 r.	2014 r.
do roku	4 147	4 349
1-5 lat	6 064	6 847
powyżej 5 lat	592	839

35.2. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność Grupy narażona jest na następujące ryzyka finansowe:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyka rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej).

Ryzyko kredytowe

Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone usługi. Grupa, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę pozyskania zabezpieczeń.

Przyjęty okres spłaty należności związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 – 60 dni.

Należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych uruchamiane są procedury windykacji.

Analiza wiekowa należności handlowych, które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego lecz w przypadku, których nie nastąpiła utrata wartości została przedstawiona w nocie 9.

W celu zmniejszenia ryzyka nie odzyskania należności z tytułu dostaw i usług Grupa przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenia w postaci między innymi: gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, hipotek i weksli oraz kaucji.

W celu poprawy bieżącej płynności, w celu zwolnienia należności zatrzymywanych przez inwestorów z tytułu należytego zabezpieczenia wykonywanych umów i rękojmi za roboty budowlano – montażowe, Grupa udziela gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych w ramach uruchomionych w tym celu linii gwarancyjnych.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane przez Grupę za niskie.

Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe oraz oddziały banków zagranicznych o wiarygodności kredytowej krótkoterminowej odpowiedniej jakości.

Ryzyko zagrożonych aktywów finansowych jest odzwierciedlane przez dokonanie odpisów aktualizujących ich wartość.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności

Grupa narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i na 31 grudnia 2014 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wyniósł odpowiednio 1,56 i 141.

Szczegółowe informacje w zakresie kredytów przedstawiono w nocie 17.

Analiza wymagalności zobowiązań w notach od 15 do 21.

Grupa Kapitałowa zrealizowała w 2015 roku przychody ze sprzedaży w wysokości 266 443 tys. zł, w tym 115 708 tys. zł (43%) dotyczyło Klienta białoruskiego. W związku z powyższym Grupa wykazała w sprawozdaniu z sytuacji finansowej następujące instrumenty finansowe dotyczące powyższego Klienta.

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2015 r.	% udział w sumie aktywów razem	31 grudnia 2014 r.	% udział w sumie aktywów razem
Aktywa finansowe				
Należności z tytułu dostaw i usług	9 435	4,4%	22 442	11%
Inne aktywa finansowe (zdyskontowana kaucja stanowiąca zabezpieczenie udzielonej przez bank gwarancji zwrotu zaliczki)	2 526	1,2%	7 041	3%
Razem aktywa finansowe	11 961	5,6%	29 483	14%
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20 365	9,5%	7 086	4%
Razem zobowiązania finansowe	20 365	9,5%	7 086	4%

Zarząd Grupy na bieżąco monitoruje postęp prac na kontrakcie, w tym przepływy pieniężne generowane w ramach projektu oraz jest osobiście odpowiedzialny za bezpośredni kontakt z Inwestorem. Kluczowe decyzje na kontrakcie (np. dostawca technologii i głównych komponentów instalacji) są podejmowane w porozumieniu z Inwestorem. Na podstawie dotychczasowej współpracy z Klientem oraz analizie bieżącej realizacji kontraktu w stosunku do budżetu i harmonogramu prac uzgodnionych z Klientem – Zarząd Grupy uważa ryzyko związane z realizacją instrumentów finansowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 r. za niskie.

Ryzyko kursowe walut

Część kontraktów na sprzedaż usług zawarta jest z firmami zagranicznymi w walutach obcych (EUR, USD i BYR). W przypadku znacznego umocnienia się waluty krajowej może to mieć niekorzystny wpływ na wyniki Grupy. Częściowo to ryzyko jest niwelowane w sposób naturalny poprzez zakup urządzeń i usług niezbędnych do realizacji tych kontraktów za granicą, jak również poprzez zakup odpowiednich instrumentów finansowych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2015 roku

(dane w tys. zł)	EUR	USD	NOK	BYR	Razem po przeliczeniu na PLN	
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług	2 249	-	-	3 640 078	10 349	
Środki pieniężne	3 444	-	-	88	4 093 380	16 047
Pozostałe aktywa finansowe	593	-	-	-	2 527	
Razem	6 286	-	-	88	7 733 458	28 923
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 524	114	-	-	7 032	
Przychody przyszłych okresów (otrzymane zaliczki)	606	-	-	-	2 582	
Razem	2 130	114	-	-	9 615	

Ekspozycja na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2014 roku

(dane w tys.)	EUR	USD	NOK	BYR	Razem po przeliczeniu na PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług	4 876	-	-	6 100 343	22 711
Środki pieniężne	502	4	88	1 416 781	2 643
Pozostałe aktywa finansowe	1 682	-	-	-	7 169
Razem	7 060	4	88	7 517 124	32 523
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 490	90	-	-	6 666
Przychody przyszłych okresów (otrzymane zaliczki)	4 757	-	-	-	20 276
Razem	6 247	90	-	-	26 942

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2015

(dane w tys. zł)	Wzrost kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem	Spadek kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem
EUR/PLN	15%	2 657	15%	-2 657
USD/PLN	15%	-61	15%	61
NOK/PLN	15%	6	15%	-6
BYR/PLN	15%	244	15%	-244
Wpływ łączny		2 846		-2 846

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2014 roku

(dane w tys. zł)	Wzrost kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem	Spadek kursu	Wpływ łączny na zysk przed opodatkowaniem
EUR/PLN	15%	520	15%	-520
USD/PLN	15%	-45	15%	45
NOK/PLN	15%	6	15%	-6
BYR/PLN	15%	356	15%	-356
wpływ łączny		837		-837

Ekspozycja na ryzyko walutowe przychodów i kosztów w okresie sprawozdawczym

Przychody w walucie obcej uzyskane w walucie w latach 2015 i 2014 przedstawiały się następująco:

waluta (dane w tys.)	przychody		Średni kurs dla sprzedaży		koszty		Średni kurs dla zakupów	
	2015 r.	2014 r.	2015 r.	2014 r.	2015 r.	2014 r.	2015 r.	2014 r.
EUR	27 319	14 307	4 2162	4,2919	32 172	7 164	4,2514	4,1956
USD	153	-	3,7799	-	3 753	- 555	3,7505	3,4370
BYR	-	-	-	-	166 688 209	10 463 354	0,0002	0,0003

Główną walutą obcą w okresie sprawozdawczym było EUR.

Analiza wpływu potencjalnej zmiany wartości instrumentów finansowych wg stanu na 31 grudnia 2015 roku na wynik finansowy brutto w związku z hipotetyczną zmianą kursów walut obcych w stosunku do złotego polskiego/waluty funkcjonalnej.

Powyższe odchylenia skalkulowano na podstawie zmienności historycznej dla poszczególnych walut oraz prognoz.

Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych a ich potencjalną wartością księgową przy założonych wzrostach/spadkach kursów walut.

Dla pozostałych walut wrażliwość instrumentów finansowych jest nieistotna.

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmienności przepływów środków pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z kredytów bankowych opartych na zmiennej stopie procentowej WIBOR ON (overnight) oraz udzielonych pożyczek opartych na zmiennej stopie WIBOR 6M i stopie redyskonta weksli. Grupa nie uwzględniła w swojej analizie spadku stóp procentowych.

Analiza instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

(dane w tys. zł)	WIBOR		Stała stopa	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa finansowe				
Pożyczki udzielone	11 720	11 525	6 508	6 252
Zobowiązania finansowe				
Pożyczki otrzymane	-	60	-	-
Kredyt	11 772	14 050	-	-

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zysk przed opodatkowaniem

(dane w tys. zł)	założone odchylenia		wpływ (w tys. zł)	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa finansowe				
WIBOR	+50 p.b.	+50 p.b.	59	55
Zobowiązania finansowe				
Pożyczki otrzymane	+50 p.b.	+50 p.b.	-	(1)
Kredytu	+50 p.b.	+50 p.b.	(59)	(70)

Ryzyko płynności związane ze sporem sądowym z PERN S.A.

Wobec znacznego wydłużenia rozpoczętego w 2006 roku postępowania sądowego w sporze z PERN S.A., prowadzonego aktualnie przed Sądem Okręgowym w Warszawie w sprawie rozliczenia przerwanej w dniu 10 listopada 2005 roku umowy na Generalną Realizację Inwestycji dla zadania inwestycyjnego pod nazwą „Rurociąg w relacji ST-1 Adamowo-Baza Surowcowa Plebanka”, istnieje ryzyko konieczności wywiązania się w 2016 roku przez Prochem S.A. z zobowiązań dotyczących zatrzymanych poddostawcom kaucji gwarancyjnych, które na dzień bilansowy wynoszą 2 928 tys. zł, przed odzyskaniem kaucji zatrzymanych przez PERN S.A. Należności z tytułu kaucji spółki Prochem S.A. od PERN S.A. na dzień 31 grudnia 2015 r. wynoszą 17 364 tys. zł. Takie ryzyko zdaniem Spółki jest minimalne, jednak Zarząd Prochem S.A. liczy się koniecznością zgromadzenia odpowiednich środków finansowych na ten cel. Szczegółowy opis sporu przedstawiono w nocie 38.

Nota 36 - transakcje z podmiotami powiązanymi

W 2015 roku Członkowie Rady Nadzorczej i Członkowie Zarządu nie zawierali transakcji ze spółkami należącymi do Grupy Kapitałowej Prochem S.A.

Poniżej zaprezentowane transakcje z podmiotami powiązanymi zawierane były na warunkach rynkowych i dotyczą sprzedaży i zakupu usług m.in. budowlano-montażowych i najmu, a także udzielania wzajemnie pożyczek.

Rozrachunki z jednostkami powiązanymi obejmują należności i zobowiązania handlowe i finansowe. Udzielone gwarancje i poręczenia jednostkom powiązanym przedstawiono w nocie 37.

Transakcje Grupy Kapitałowej z jednostkami wycenianymi metodą praw własności:

Rok sprawozdawczy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku rozliczenia Grupy z jednostkami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi kształtowały się następująco:

Należności z tytułu pożyczek długoterminowych - 17.955 tys. zł.

Należności handlowe i pozostałe – 7 432 tys. zł.

Zobowiązania handlowe – 16 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku wystąpiły następujące transakcje z jednostkami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi:

- przychody ze sprzedaży usług – 28 775 tys. zł.

- przychody finansowe z tytułu odsetek od pożyczki – 375 tys. zł.

Przychody ze sprzedaży usług w całości dotyczą spółki współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, na rzecz której prowadzone jest zadanie inwestycyjne pod nazwą „Astrum Biznes Park” w Warszawie.

Rok porównawczy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku rozliczenia Grupy z jednostkami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi kształtowały się następująco:

Należności z tytułu pożyczek długoterminowych - 11.525 tys. zł.

Należności z tytułu pożyczek krótkoterminowych - 6.054 tys. zł.

Należności handlowe i pozostałe – 105 tys. zł.

Zobowiązania handlowe – 12 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku wystąpiły następujące transakcje z jednostkami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi:

- przychody ze sprzedaży usług – 18.008 tys. zł.

- przychody finansowe z tytułu odsetek od pożyczki – 281 tys. zł.

Przychody ze sprzedaży usług w całości dotyczą spółki współkontrolowanej Irydion sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, na rzecz której prowadzone jest zadanie inwestycyjne pod nazwą „Astrum Biznes Park” w Warszawie.

Nota 37- zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe oraz inne zabezpieczenia

Zobowiązania warunkowe - to bankowe gwarancje dobrego wykonania, zwrotu zaliczki, zapłaty i przetargowe oraz poręczenia wekslowe dobrego wykonania umowy, które wg stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	Grupa Kapitałowa	
	31.12.2015 r.	31.12.2014 r.
Udzielone zabezpieczenia		
gwarancja bankowa dobrego wykonania	15 999	16 845
gwarancja zwrotu zaliczki	4 115	24 668
gwarancja zapłaty	852	997
gwarancja przetargowa	60	-
Razem udzielone zabezpieczenia	21 026	42 510
Zobowiązania warunkowe		
poręczenie weksli wystawionych przez spółkę zależną Pro-Inhut Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej na rzecz inwestora w celu zabezpieczenia roszczeń dobrego wykonania	247	247
Akredytywy	3 564	-
Razem udzielone zabezpieczenia i zobowiązania warunkowe	24 837	42 757

Aktywa warunkowe

Aktywa warunkowe Grupy to bankowe gwarancje dobrego wykonania, które wg stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	31.12.2015 r.	31.12.2014 r.
	Otrzymane zabezpieczenia	
gwarancja bankowa dobrego wykonania	3 617	1 547
gwarancje wekslowe zabezpieczające warunki umowy	77	77
Razem otrzymane zabezpieczenia	3 694	1 624

Nota 38 - informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed Sądem

PROCHEM S.A. jest nadal stroną postępowania przed sądem dotyczącego rozliczenia przerwane go w dniu 10 listopada 2005 roku kontraktu na Generalną Realizację Inwestycji dla zadania inwestycyjnego pod nazwą „Rurociąg w relacji ST-1 Adamowo-Baza Surowcowa Plebanka” zawartego z PERN S.A. PROCHEM S.A. wniósł pozew do sądu o zapłatę 41 301 tys. zł z tytułu

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami

Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

ostatecznego rozliczenia umowy, z czego 17 364 tys. zł zaprezentowane jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako należności z tytułu kaucji zatrzymanych, a pozostała kwota to należność warunkowa. W dniu 18 stycznia 2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok w tej sprawie, uznając roszczenie Prochem S.A. za słuszne, co do zasady, równocześnie stwierdzając, że zobowiązanie to nie jest jeszcze wymagalne.

W dniu 26 sierpnia 2008 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał prawomocny wyrok w sprawie apelacji wniesionej przez Prochem S.A. od w/w wyroku Sądu Okręgowego, uznając w nim, że roszczenie Prochem S.A. dotyczące rozliczenia kontraktu nie jest przedwczesne nakazując jednocześnie Sądowi Okręgowemu dokonanie rozliczenia w/w kontraktu na podstawie postanowień kontraktu. Ustalenie to było zgodne ze stanowiskiem procesowym Prochem S.A.

Dnia 12 sierpnia 2010 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie, na której Sąd zdecydował o powołaniu biegłego – Politechnika Warszawska – Wydział Inżynierii Lądowej, który zgodnie z zaleceniami Sądu Apelacyjnego ostatecznie rozliczy sporny kontrakt. W kwietniu 2011 roku akta sprawy zostały przekazane do biegłego sądowego, który w wydanej w maju 2012 roku opinii potwierdził wysokość roszczenia Prochem S.A. Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 roku Sąd Okręgowy przyznał Politechnice Warszawskiej wynagrodzenie za sporządzenie opinii w sprawie, na które pozwany PERN S.A. wniósł zażalenie. Zdaniem PERN S.A. sporządzona opinia nie mogła stać się podstawą ustaleń faktycznych Sądu, ponieważ jest sprzeczna z tezą Sądu, która wskazywała podstawę i zakres opinii.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, I Wydział Cywilny uchylił zaskarżone przez PERN S.A. postanowienie Sądu Okręgowego i wniosek biegłego o przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie opinii przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W dniu 5 lutego 2013 roku w Sądzie Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa z udziałem biegłych, po której Sąd postanowił zobowiązać strony do złożenia pism procesowych precyzujących ostateczne wnioski dowodowe w zakresie uzupełnienia opinii biegłych oraz odroczyć rozprawę do dnia 16 maja 2013 roku.

Postanowieniem z dnia 25 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie XXVI Wydział Gospodarczy utrzymał w mocy poprzednie postanowienie Sądu i ostatecznie przyznał biegłemu wynagrodzenie za sporządzenie opinii. W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że na rozprawie w dniu 5 lutego 2013 roku biegły skrupulatnie wyjaśnił metodologię, jaka została przyjęta do sporządzenia przedmiotowej opinii i nie jest ona sprzeczna z tezą Sądu, jak również nie ma uzasadnionych podstaw, aby zarzucać, iż przyjęta przez biegłych metodologia jest nieprawidłowa.

W dniu 14 maja 2013 roku Emitent otrzymał zawiadomienie z Sądu Okręgowego w Warszawie o odwołaniu rozprawy wyznaczonej na 16 maja 2013 roku, termin następnej rozprawy nie został wyznaczony.

W dniu 9 sierpnia 2013 roku Emitent otrzymał z Sądu Okręgowego w Warszawie postanowienie z dnia 1 sierpnia 2013 roku z posiedzenia niejawnego Sądu. Na posiedzeniu tym Sąd postanowił dopuścić dowód z uzupełniającej opinii instytutu naukowego – Politechniki Warszawskiej w Warszawie na okoliczność ustalenia wartości wykonanych przez Prochem S.A. usług, dostaw i innych zobowiązań związanych bezpośrednio z realizacją umowy, które zostały wykonane po dacie odstąpienia od umowy na podstawie zobowiązań zaciągniętych przed odstąpieniem od umowy. W listopadzie 2013 roku biegli wyznaczeni przez sąd rozpoczęli prace związane z przygotowaniem opinii uzupełniającej.

W dniu 25 lutego 2014 roku Sąd otrzymał opinię uzupełniającą, która potwierdza wysokość roszczenia Prochem S.A.

W dniu 24 października 2014 roku Sąd zawiesił z urzędu rozprawę do czasu usunięcia przeszkód natury formalnej, które obecnie zostały usunięte i w dniu 6 lutego 2015 roku został złożony wniosek o kontynuowanie postępowania i wyznaczenie terminu kolejnego posiedzenia.

W dniu 4 marca 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wyznaczył termin rozprawy na 30 kwietnia 2015 roku.

Na rozprawie 30 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie zobowiązał biegłych do uzupełnienia opinii.

W dniu 6 maja 2015 roku, w związku z wątpliwościami podniesionymi wobec niektórych aspektów opinii biegłych oraz w interesie szybszego zakończenia sprawy, Prochem S.A. ograniczyła powództwo o kwotę 139 tys. zł do wysokości 41.162 tys. zł wraz z odsetkami ustawowymi.

W dniu 17 lipca 2015 roku doręczono Spółce odpis opinii uzupełniającej biegłego, która we wszystkich przypadkach potwierdziła stanowisko Prochem S.A.

W dniu 22 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy ogłosił w powyższej sprawie wyrok w którym:

- Z powództwa głównego, zasądził od PERN, solidarnie na rzecz Emitenta oraz członka konsorcjum:
 - ✓ kwotę 35 086 589,26 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 23.03.2006 r. do dnia zapłaty;
 - ✓ kwotę 4 879 883,58 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 22.03.2006 r. do dnia zapłaty;
 - ✓ kwotę 126 400,44 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 16.01.2007 r. do dnia zapłaty.
- Z powództwa wzajemnego, oddalił powództwo PERN w całości.

Wyżej wymieniony wyrok jest wyrokiem pierwszej instancji, od którego stronom przysługuje prawo wniesienia apelacji.

Od powyższego wyroku w dniu 7 grudnia 2015 roku PERN wniósł apelację. Termin rozpatrzenia apelacji nie został jeszcze wyznaczony.

Grupa prezentuje na 31 grudnia 2015 roku należności od PERN S.A. z tytułu zatrzymanych w trakcie realizacji kontraktu kaucji gwarancyjnych o wartości 17 364 tys. zł, które są przedmiotem ostatecznego rozliczenia kontraktu i toczącego się postępowania. Należności te nie zostały objęte odpisem aktualizującym. Pozostała kwota roszczenia Prochem S.A. w wysokości 22 728 tys. zł została ujęta jako aktywa warunkowe, gdyż na dzień sprawozdawczy nie spełniała ona jeszcze wszystkich kryteriów ujęcia jako składnik aktywów w rozumieniu MSR 37.

Wartość tego postępowania przekracza 10% kapitałów własnych Grupy Kapitałowej.

Poza tym łączna wartość pozostałych postępowań odrębnie dla grupy zobowiązań jak i grupy wierzytelności, nie przekracza 10% kapitałów własnych Grupy Kapitałowej.

Nota 39- zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły.

Nota 40- zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Prochem S.A. za 2015 rok zostało zatwierdzone przez Zarząd Prochem S.A. do publikacji w dniu 28 kwietnia 2016 roku.

Inne informacje objaśniające do sprawozdania finansowego

Wynagrodzenie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia wypłacone w 2015 roku w przedsiębiorstwie Emitenta Członkom Zarządu :

- | | |
|-------------------------|--|
| 1. Jarosław Stępniewski | 492 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 55 tys. zł, |
| 2. Marek Kiersznicki | 315 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 50 tys. zł, |
| 3. Krzysztof Marczak | 315 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 50 tys. zł. |

Wynagrodzenia wypłacone w 2015 roku w przedsiębiorstwie Emitenta Członkom Rady Nadzorczej :

- | | |
|-----------------------------|--|
| 1. Marek Garliński | 187 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 40 tys. zł. |
| 2. Karczykowski Andrzej | 70 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 40 tys. zł. |
| 3. Dariusz Krajowski-Kukiel | 20 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 20 tys. zł. |
| 4. Krzysztof Oblój | 70 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 40 tys. zł. |
| 5. Adam Parzydeł | 20 tys. zł: w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 20 tys. zł. |
| 6. Wiesław Kiepiel | 50 tys. zł : w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 20 tys. zł. |
| 7. Steven Tappan | 50 tys. zł : w tym wynagrodzenie ustalone od zysku 2014 r. – 20 tys. zł. |

Grupa Kapitałowa Prochem S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez UE na dzień i za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

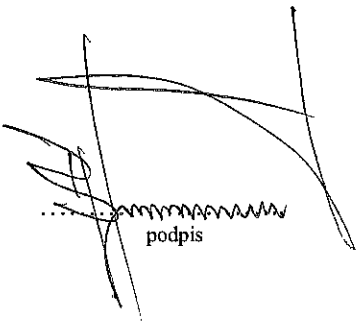
Wynagrodzenie wypłacone Członkom Zarządu w 2015 r. z tytułu pełnienia funkcji w Zarządach i Radach Nadzorczych spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej otrzymali:

1. Jarosław Stepniewski 65 tys. zł.
2. Marek Kiersznicki 172 tys. zł.
3. Krzysztof Marczak 180 tys. zł.

Podpisy Zarządu

28.04.2016 r.	Jarosław Stepniewski	Prezes Zarządu	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
28.04.2016 r.	Marek Kiersznicki	Wiceprezes Zarządu	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
28.04.2016 r.	Krzysztof Marczak	Wiceprezes Zarządu	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

28.04.2016r.	Barbara Auguścińska-Sawicka	Główny Księgowy	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis